

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 26 mars 2007 (27.4)
(OR. en)**

**7495/07
ADD 1**

SOC 105

NOT

från:	Ordförandeskapet
av den:	2 april 2007
till:	Arbetsgruppen för sociala frågor
Ärende:	Översyn av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Peking – Indikatorer för kvinnors utbildning = Utkast till rådets slutsatser

För delegationerna bifogas den rapport med indikatorer för "kvinnors utbildning" som utarbetats av det tyska ordförandeskapet.

Översyn av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Peking

Rapport från det tyska ordförandeskapet Indikatorer för kvinnors utbildning

1. Inledning

Den deklaration och den handlingsplan som antogs vid Förenta nationernas fjärde kvinnokonferens i Peking 1995 utgör riktlinjerna för en europeisk och nationell politik som främjar jämställdhet mellan kvinnor och män och de har varit en katalysator för ett stort antal initiativ som regeringarna tagit för att främja jämställdhet mellan könen.

Efter den fjärde kvinnokonferensen begärde Europeiska rådet vid mötet i Madrid (den 15 och 16 december 1995) en årlig översyn av medlemsstaternas genomförande av handlingsplanen från Peking.

Rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) efterfrågade 1998 en mer systematisk översyn av handlingsplanen från Peking till följd av ett förslag från det österrikiska ordförandeskapet. Denna skulle innehålla en uppsättning av kvalitativa och kvantitativa indikatorer och riktmärken som en del av den årliga uppföljningen för att bedöma de framsteg som gjorts på de tolv huvudområdena i handlingsplanen (A: kvinnor och fattigdom, B: kvinnors utbildning, C: kvinnor och hälsa, D: våld mot kvinnor, E: kvinnor och väpnade konflikter, F: kvinnor i ekonomin, G: kvinnor i ledande och beslutsfattande ställning, H: institutionella mekanismer för att förbättra kvinnors ställning, I: kvinnors mänskliga rättigheter, J: kvinnor och medier, K: kvinnor och miljön, L: flickor).

Medlemsstaterna har i samarbete med Europeiska kommissionen sedan dess utarbetat indikatorer med hjälp av två olika arbetsmetoder. Det första tillvägagångssättet har varit att dela upp arbetet med indikatorer inom ett enda område mellan två ordförandeskap, där ett ordförandeskap samlade in relevanta uppgifter (utarbetade och skickade frågeformulär till medlemsstaterna) och det andra analyserade uppgifterna och lade fram en rapport. Det andra tillvägagångssättet var att tilldela ett enda ordförandeskap uppgiften att förslå lämpliga indikatorer.

I september 2005 enades högnivågruppen för integrering av ett jämställdhetsperspektiv¹ om sistnämnda tillvägagångssätt.

Syftet var att förenkla och påskynda processen genom att utarbeta – när så var möjligt – en uppsättning indikatorer på ett specifikt område under varje ordförandeskap. Indikatorerna skulle grunda sig på befintliga (tillgängliga och jämförbara) uppgifter. Ordförandeskapen skulle koncentrera sig på ett begränsat antal indikatorer som verkade vara väsentliga för genomförandet av handlingsplanen från Peking och särskilt de som krävde ytterligare analys från Europeiska unionens sida.

Tioårsdagen för handlingsplanen från Peking 2005 erbjöd ett lämpligt tillfälle att bedöma tidigare framgångar och driva på framtida reformer och åtgärder. Mot bakgrund av den rapport som det luxemburgska ordförandeskapet lagt fram om de framsteg som gjorts när det gäller genomförandet av handlingsplanen från Peking inom Europeiska unionen, förpliktigade sig medlemsstaterna för en mer systematisk övervakningsprocess och en vidareutveckling av indikatorerna. Hittills har Europeiska unionen antagit en uppsättning indikatorer för sju områden av de tolv strategiska målen i handlingsplanen för Peking (se bilaga I: Förteckning över antagna indikatorer för jämställdhet).

Högnivågruppen har bett det tyska ordförandeskapet att rikta in sig på det strategiska målet *B* i handlingsplanen från Peking, nämligen *kvinnors utbildning*. Kvinnors utbildning är en mänsklig rättighet med vittgående konsekvenser för kvinnors möjlighet till anställning och ekonomiskt oberoende. I detta sammanhang stöder Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning också en stimulering av kvinnors innovation och kvinnors kunskaper. Kvinnors utbildning är inte bara en del av en övergripande socioekonomisk utveckling, utan också ett område som uttryckligen valts ut för att stå i centrum för en nödvändig reform.

¹ Högnivågruppen för integrering av ett jämställdhetsperspektiv består av de företrädare för EU:s medlemsstater som ansvarar för jämställdhetsfrågor (normalt generaldirektörer och/eller deras ställföreträdare) samt företrädare för Europeiska kommissionens direktorat för jämställdhetsfrågor. Högnivågruppen brukar normalt sammanträda en gång under varje ordförandeskap för att diskutera EU:s program, initiativ, indikatorer och aktuella ämnen.

I Europeiska unionen har kvinnorna kommit ifatt männen när det gäller utbildning. Könsfördelningen är numera jämn vid högskolestudiernas början. Kvinnor uppnår i genomsnitt en högre utbildningsnivå än män. Det tyska ordförandeskapet syftar till att presentera indikatorer för kvinnors utbildning som framhäver de området där det fortfarande finns behov av åtgärder för att genomföra handlingsplanen från Peking.

Horisontal och vertikal segregation är förhärskande i utbildningen. Det finns en positiv korrelation mellan utbildningsnivå och status i arbetslivet. Emellertid finns det fortfarande en tydlig skillnad mellan kvinnor och män när det gäller anställning vid motsvarande utbildningsnivå.

Det tyska ordförandeskapet identifierar i sin rapport fem nyckelfrågor som rör jämställdhet mellan könen på utbildningsområdet i linje med handlingsplanen från Peking och EU:s strategier. De första två områdena som skall diskuteras är *livslångt lärande* och *migranter i utbildningssystemen*. Utarbetandet av konkreta indikatorer på området för migranter i utbildningssystemen är emellertid inte möjligt för närvarande, eftersom det saknas tillgängliga och jämförbara EU-uppgifter om migranter i utbildningssystemen. Den strukturella indikatorn för livslångt lärande ger viktig information om sysselsättning, men lämnar obesvarade frågor om kvinnors och mäns tillgång till livslångt lärande samt formerna för kvinnors och mäns deltagande i livslångt lärande.

Med tanke på detta är rapporten framför allt inriktad på följande frågor: Högskolestudier: vetenskap och teknik. Ojämliga anställningsmöjligheter: utdelning av utbildning. Akademiska världen: jämställdhet mellan könen på forskarnivå och på beslutsfattande nivå. Det finns jämförbara uppgifter om de diskuterade områdena. Rapporten innehåller därför förslag på följande tre indikatorer för kvinnors utbildning:

- Indikator 1:** Andelen kvinnliga respektive manliga akademiker av samtliga akademiker inom vetenskapliga och tekniska ämnen.
- Indikator 2:** Sysselsättningsgraden för kvinnor och män (mellan 25 och 64 år) vid högsta uppnådda utbildningsnivå.
- Indikator 3a:** Andelen kvinnliga respektive manliga ISCED 5a-akademiker av samtliga ISCED 5a-akademiker och andelen kvinnliga respektive manliga doktorer av samtliga doktorer inom ett brett studieområde och totalt.
- Indikator 3b:** Andelen kvinnor respektive män som är anställda i den akademiska världen, uppdelade på graderna A, B och C och totalt.

Slutligen avslutas rapporten med en sammanfattning av de viktigaste resultaten och konsekvenserna för vidareutvecklingen av indikatorer.

2. Handlingsplanen från Peking

I handlingsplanen från Peking anges det att "utbildning är en mänsklig rättighet och ett mycket viktigt verktyg för att nå målen för jämställdhet, utveckling och fred.

Icke-diskriminerande utbildning är till nytta för både flickor och pojkar och bidrar på så sätt till mer jämställda förhållanden mellan kvinnor och män. Det är nödvändigt med lika tillträde till och uppnående av utbildningskvalifikationer om fler kvinnor skall kunna driva på en förändring. Att investera i formell och icke-formell utbildning för flickor och kvinnor med utomordentligt högt socialt och ekonomiskt utbyte har visat sig vara ett av de bästa medlen för att nå en hållbar utveckling och en ekonomisk tillväxt som är både varaktig och hållbar" (kapital IV, punkt 69).

2.1 Livslångt lärande

Livslångt lärande är ett starkt inslag i handlingsplanen från Peking: "Kvinnor bör kunna dra nytta av att fortlöpande förvärva kunskaper och färdigheter utöver dem som förvärvats under ungdomstiden. Detta begrepp för livslångt lärande omfattar kunskaper och färdigheter som förvärvats genom formell utbildning samt inläring som sker informellt, bland annat volontärarbete, oavlönat arbete och traditionella kunskaper" (kapitel IV, punkt 73).

Genomförandet av livslångt lärande innebär "utformning och genomförande av en utbildnings- och omskolningspolitik för kvinnor, särskilt för unga kvinnor och kvinnor som återinträder på arbetsmarknaden, för att skaffa dem de färdigheter som behövs för att tillfredsställa behoven i ett socioekonomiskt sammanhang i förändring och förbättra sina anställningsmöjligheter" (B.3. 82 a). "Ge erkännande av icke-formella utbildningsmöjligheter för flickor och kvinnor i utbildningssystemen" (B.3. 82 b). "Ge information till kvinnor och flickor om tillgången till och nyttan med yrkesutbildning, utbildningsprogram i vetenskap och teknik och program för fortbildning" (B.3. 82 c). "Utarbeta utbildningsprogram för kvinnor som är arbetslösa för att ge dem nya kunskaper och färdigheter som kan fördjupa och bredda deras anställningsmöjligheter, bland annat verksamhet som egenföretagare, och utveckling av deras företagarfärdigheter" (B.3. 82 d).

2.2 Invandrare i utbildningssystemen

När det gäller globaliseringen och den näraliggande frågan om migration har säkerställandet av invandrades fulla integration i utbildningssystemen blivit en framträdande fråga för de politiskt ansvariga. Personer med andra religioner och/eller annan etnisk tillhörighet måste erkännas, bekräftas och integreras i utbildningssystemen. Att garantera jämställdhet mellan könen för alla studerande är en viktig utmaning i denna process. I handlingsplanen från Peking anges det att "att skapa en utbildningsvänlig och social miljö, där kvinnor och män, flickor och pojkar, behandlas på samma sätt och uppmuntras att nå sin fulla potential med respekt för tankefrihet, samvetsfrihet, religionsfrihet och trosfrihet, och där utbildningsresurserna främjar stereotypfria bilder av kvinnor och män, skulle vara effektivt för att undanröja orsakerna till diskriminering av kvinnor och ojämställdhet mellan kvinnor och män" (kapitel IV, punkt 72).

En icke-diskriminerande multikulturell utbildningsmiljö som främjar jämställdhet mellan könen kan stödjas genom "att se till att kvinnors och flickors rättighet till samvetsfrihet och religionsfrihet respekteras i utbildningsanstalterna. Detta innebär att upphäva diskriminerande lagar eller lagstiftning som grundar sig på religion, ras eller kultur" (B.1. 80 f).

2.3 Högskoleutbildning: Vetenskap och teknik

Det läggs särskild vikt vid behovet att öka kvinnors delaktighet i vetenskap och teknik, särskilt på högskolenivå. "Avancerade studier i vetenskap och teknik förbereder kvinnorna så att de kan spela en aktiv roll i sina hemländers tekniska och industriella utveckling, varför det är nödvändigt med en annorlunda inställning till yrkesutbildning och teknisk utbildning. (...) Det är väsentligt att kvinnor inte bara drar nytta av teknik, utan också deltar i processen från utformningsstadiet till tillämpnings-, övervaknings- och utvärderingsstadierna " (kapitel IV, punkt 75).

För detta ändamål skall följande strategiska mål i handlingsplanen från Peking som avser kvinnors utbildning genomföras: "Variera yrkesutbildningen och den tekniska utbildningen och förbättra flickors och kvinnors tillgång till och kvarhållande i undervisning och yrkesutbildning på sådana områden som vetenskap, matematik, ingenjörsvetenskap, miljövetenskap och -teknik, informationsteknik och högteknologi samt utbildning i företagsledning" (B.3. 82 c). "Öka andelen kvinnor som deltar i politikens utformning och beslutsfattande på utbildningsområdet, särskilt kvinnliga lärare på alla utbildningsnivåer och i akademiska ämnen som traditionellt är mansdominerade, t.ex. vetenskapliga och tekniska områden" (B.4. 83 f).

2.4 Ojämlika anställningsmöjligheter: Utbyte av utbildning

Medan flickors och pojkars tillgång till utbildning i stor utsträckning är säkerställd i EU:s medlemsstater och unga kvinnor har kommit ifatt och även delvis gått förbi pojkar och unga män i formella utbildningsmeriter, uppstår det skillnader mellan kvinnor och män så snart de studerande tillträder yrkeslivet. Oftast når inte kvinnor och män med motsvarande utbildningsmeriter samma inkomstnivå eller hamnar i lika många beslutsfattande ställningar.

I handlingsplanen från Peking understryks det att "diskriminering vad avser utbildning, anställning, lön, befordran och horisontell rörlighetspraxis (...) fortsätter att inskränka kvinnors sysselsättningsmöjligheter, ekonomiska, yrkesmässiga och andra möjligheter liksom kvinnors rörlighet" (kapitel IV, punkt 152). Framför allt skiljer sig utbytet av utbildning i form av olika anställningsstatus mellan kvinnor och män.

2.5 Akademiska världen: Jämställdhet mellan könen på forskar- och beslutsnivå

Genom uttalandet att "tillgång till och kvarhållande av flickor och kvinnor på alla utbildningsnivåer, däribland på högre nivå, och inom alla akademiska områden är en av förutsättningarna för (kvinnors) fortsatta framsteg i sin yrkesverksamhet" understryks det i handlingsplanen från Peking att den akademiska världen har ansvar för att visa jämställdhet mellan könen i praktiken på alla områden och på alla nivåer (kapitel IV, punkt 76).

Handlingsplanen från Peking innehåller därför en begäran om att "bortskaffa könsbetingade olikheter vad gäller tillgång till alla områden för högre studier genom att se till att kvinnor har samma tillgång till karriärutveckling, utbildning och stipendier" (B.1. 80 c). "Skapandet av könsbetingade utbildningssystem för att säkerställa att kvinnor fullt ut och på ett jämlikt sätt deltar i utbildningsadministration och i politikens utformning och beslutsfattandet" (B.1. 80 d). "Stöd och utveckling av könsrelaterade studier och forskning på alla utbildningsnivåer, särskilt på de akademiska institutionernas forskningsnivå" (B.4. 83 g).

3. EU-strategier: Kvinnors utbildning

Främjandet av kvinnors utbildning har betydande konsekvenser för EU:s ekonomiska och sociala utveckling. Europeiska rådet fastställde vid mötet i Lissabon i mars 2000 ett strategiskt mål för nästa årtionde, nämligen "att bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning". Detta mål kan endast förverkligas genom en betydande tillväxt på området för vetenskaplig och teknisk forskning och innovation – med andra ord, fler vetenskapsmän och forskare. Hittills har den kvinnliga potentialen inom vetenskap och teknik inte utnyttjats fullt ut. Men om man inte främjar kvinnlig kompetens blir det omöjligt att uppnå Lissabonmålen.

Följaktligen enades rådet (utbildning, ungdom och kultur) 2003 om fem riktmärken i linje med Lissabonstrategin, bland annat följande: "Det totala antalet personer med akademisk examen i matematik, vetenskap och teknik inom Europeiska unionen bör öka med minst 15 % fram till 2010, samtidigt som den ojämna könsfördelningen bör minska." Dessutom påpekas det i kommissionens färdplan för jämställdhet mellan kvinnor och män 2006–2010 från mars 2006 att "utbildning och kultur sprider stereotypa könsrollsmönster". Därför krävs det att det förespråkas en politik som "inriktas på att bryta de stereotypa könsrollsmönstren från tidig ålder genom att göra lärare och elever mer medvetna om dem och uppmuntra unga kvinnor och män att välja andra utbildningsvägar än de traditionella".

Dessutom innehåller färdplanen för jämställdhet 2006–2010 ett krav på att kvinnor och män skall nå samma ekonomiska oberoende, vilket inkluderar uppnåendet av Lissabonmålet om en sysselsättningsgrad på 60 % för kvinnor. För närvarande är kvinnors sysselsättningsgrad lägre än mäns. Denna omständighet beror på en mängd olika variabler som, förutom svårigheten att förena arbetsliv med privatliv, omfattar "direkt diskriminering mot kvinnor samt strukturella ojämlikheter som t.ex. segregation i sektorer, yrkes- och arbetsmönster, tillgång till utbildning, (...) och stereotypa könsroller".

För att fullt ut kunna utnyttja både mäns och kvinnors innovativa potential är det för övrigt nödvändigt att framstående talanger främjas oavsett kön och att de har tillgång till karriärmöjligheter inom forskning och utveckling. De begränsningar som grundar sig på könsskillnader märks framför allt i kvinnors befordran. För denna rapport har kvinnors befordran inom den akademiska världen en särskild betydelse. Traditionellt har färre kvinnor än män gjort en akademisk karriär och till och med idag minskar andelen kvinnor i högre utbildning i takt med högre tjänsteålder. Denna ihärdiga vertikala segregation inte bara hämmar kvinnors akademiska potential från att utvecklas, utan hindrar även kvinnor från att få tillgång till och delta i utformningen av utbildningspolitiken och i beslutsfattandet.

För att komma till rätta med detta missförhållande krävde rådet (konkurrenskraft) i april 2005 att andelen kvinnor i ledande ställningar i den offentliga sektorn skulle öka till 25 % och att kvinnors deltagande i industriell forskning och teknik måste få ett uppsving. Syftet är att stimulera innovation, kvalitet och konkurrenskraft på området för vetenskaplig och industriell forskning.

EU:s ovan diskuterade strategier och mål grundar sig på deklarationen och handlingsplanen från Peking (1995). Det övergripande syftet är att främja jämställdhet mellan könen i utbildningen, att utnyttja kvinnors potential mot bakgrund av den hotande bristen på experter och att införliva framhävandet av kvinnlig kompetens i vetenskapen. De indikatorer för kvinnors utbildning som det tyska ordförandeskapet förespråkar har valts för att stödja denna EU-politik.

4. Framväxande områden för kvinnors utbildning som kräver utarbetande av indikatorer

4.1 Livslångt lärande

Analyser av livslångt lärande kan ge viktiga insikter om eventuella ojämna könsfördelningar. Detaljerade uppgifter, när sådana finns tillgängliga, kan ge information om huruvida det finns skillnader i såväl formella som informella inlärningsbeteenden mellan kvinnor och män efter att ha erhållit formella kvalifikationer som skulle kunna få märkbara konsekvenser för förhållandet mellan könen på arbetsmarknaden.

Livslångt lärande spelar en viktig roll för konkurrenskraft, ekonomiskt välstånd, ekonomiskt oberoende och personlig utveckling och är en förutsättning för kvinnors och mäns framgångsrika deltagande på arbetsmarknaden. Att konsekvent beakta könsperspektivet vid granskning av deltagande i livslångt lärande är väsentligt, eftersom det bara är på så sätt som det går att fastställa om politiken för att främja ökat deltagande i livslångt lärande totalt sett är rättvis mot både kvinnor och män.

När det gäller Lissabonstrategin om tillväxt och sysselsättning har en strukturell indikator för livslångt lärande använts. Livslångt lärande hänför sig till personer mellan 25 och 64 år som angett att de fått utbildning under de fyra veckor som föregick undersökningen (uppgifter hämtade från EU:s arbetskraftsundersökning).

De senaste uppgifterna från Eurostat visar att 2005 deltog kvinnor i EU något mer i livslångt lärande (10,4 %) än män (8,9 %). Den information som samlades in avsåg emellertid alla former av utbildning, oavsett om de var relevanta för den svarandes nuvarande arbete eller eventuellt kommande arbete. Den strukturella indikatorn på livslångt lärande omfattar per definition två typer av utbildningsverksamhet, dels formell utbildning, dels icke formell utbildning som avser ämnen som lärs ut utanför formell utbildning samt okonventionella ämnen. Den anger varken skälet till deltagandet i eller hur länge verksamheten med livslångt lärande pågått.

Följaktligen verkar det som om detaljerad information om kvinnors och mäns livslånga lärande (t.ex. ålder, kön, uppnådd utbildningsnivå, anställningsstatus, yrkesprofil, frekvens, varaktighet och typ av inlärningsverksamhet) skulle kunna vara värdefull i syfte att på lämpligt sätt mäta kvinnors och mäns tillgång till livslångt lärande.

4.2 Migranter i utbildningssystemen

Europeiska kommissionen har i färdplanen för jämställdhet mellan kvinnor och män 2006–2010 åtagit sig att bekämpa alla former av diskriminering och att skapa ett integrerat samhälle för alla. "Kvinnliga medlemmar av missgynnade grupper har det ofta sämre än deras manliga motsvarigheter. Situationen för etniska minoriteter och invandrarkvinnor är emblematiske, eftersom de ofta är utsatta för flerfaldig diskriminering. Därför är det mycket viktigt att införa ett könsperspektiv i migrations- och integrationspolitiken för att säkerställa kvinnors rättigheter och aktiva medborgarskap, att fullt ut utnyttja deras anställningspotential och att förbättra deras tillgång till utbildning och livslångt lärande."

Ett stort problem vid utarbetandet av en indikator är att det saknas, dels en konsekvent definition på människor med migrationsbakgrund, dels jämförbara uppgifter om migranternas utbildningssituation. Begreppet "migrant" omfattar alla personer som har lämnat sitt hemland i avsikt att bosätta sig i ett annat land än det egna för en längre tidsperiod. Definitionen omfattar också andra och tredje generationen av invandrare. Dessa personer kallas allmänt för personer med migrationsbakgrund.

Sådana begrepp som "internationella studenter", "medborgarskap", "utländsk nationalitet", "status som icke-bosatt", "studenters rörlighet" och "med tidigare utbildning från annat land" används för att ge mer detaljerad information om utländska studenter av alla nationaliteter i destinationslandet. Även om några medlemsstater redan lämnar ganska väldifferentierade uppgifter, omfattar dock jämförbara datauppsättningar på EU-nivå, t.ex. medborgare med migrationsbakgrund som varit bosatta i samma land under de senaste 15 åren och avser att fortsätta sin bosättning samt utbytesstudenter som endast för en kort tid studerar vid en utländsk akademisk institution. Med tanke på sådana breda kategorier är det inte möjligt att göra en differentierad europeisk jämförelse.

Migranternas olika bakgrund får dessutom inte underskattas. Rättslig ställning, skälen till invandring, ålder vid tiden för invandring, språkbarriärer, religion, etnisk tillhörighet, antal år som tillbringats i invandrarlandet och avsikten att stanna i invandrarlandet eller återvända till hemlandet är alla hänsyn som definierar en annan typ av migrationssituation med dess specifika utmaningar, behov och möjligheter. Endast detaljerade analyser skulle kunna ge insikter om sambandet mellan de olika migrationsbakgrunderna och tillgång till och deltagande i alla utbildningsnivåer och på så sätt kunna göra viktiga jämförelser mellan kvinnliga och manliga migranternas möjligheter att delta.

För närvarande finns det emellertid endast ett begränsat antal tillvägagångssätt för att lämna information om – såväl kvinnliga som manliga – migranter och deras förhållande till utbildning i invandrarlandet.

Statistik från nätverket för information om utbildning i Europeiska gemenskapen (Eurydice) om andelen 15-åriga elever med migrationsbakgrund i privat och offentlig gymnasieutbildning är ett steg i rätt riktning, även om den endast ger en ögonblicksbild av den större bilden. Tillgängliga uppgifter om migranter i högskoleutbildning visar framför allt de utländska studenternas studier/deltagande på studieområdena i deras destinationsland (Eurostat, OECD).

Könsspecifika uppgifter är särskilt viktiga när det gäller migranter. Å ena sidan är det migrationskvinnorna som ofta är den kulturella kontaktpersonen i familjen för utbildning, förändring och integrering. Å andra sidan är många migrationskvinnor utsatta för diskriminering på grund av deras kön och bakgrund. Analyser av könsspecifika uppgifter om migranternas situation i utbildningen skulle därför vara värdefulla vid utformningen av en effektiv migrations- och integreringspolitik.

Den nuvarande bristen på meningsfulla och jämförbara uppgifter för detta ämne gör det omöjligt att för närvarande lägga fram nya indikatorer. Denna rapport framhåller därför att det krävs en noggrann EU-täckande insamling av uppgifter och analys av dessa för att kunna undersöka migranternas integrering i utbildningssystemen över hela Europa.

5. Överblick över tillgängliga uppgifter

5.1 Uppgiftskällor

Arbetskraftsundersökningen är ett viktigt verktyg för utarbetandet av indikatorer. Arbetskraftundersökningen är den viktigaste statistiska källa som ger harmoniserad och jämförbar arbetsmarknadsstatistik på EU-nivå. Även om arbetskraftsundersökningen när det gäller utbildning uppmärksammar ungdomars utbildning, livslångt lärande och tidig skolavgång, lämnar den också uppgifter om sysselsättning och arbetslöshet (t.ex. frekvens, tillväxt, befolkningens verksamhet/overksamhet) som t.ex. omfattar anställningsstatus med kön, åldersgrupper, utbildningsnivå, nationalitet, civilstånd och/eller antalet underhållsberättigade barn.

Det internationella samarbetet med att samla in och analysera jämförbara uppgifter har utvecklats enormt. Unesco, OECD och EU har tillsammans utformat ett frågeformulär (UOE) med internationella definitioner i syfte att samla in jämförbara uppgifter. Detta frågeformulär utgör därför grunden till nästan alla internationella kvantitativa utbildningsjämförelser.

Dessutom ger *Eurostat* och *Eurydice* liksom sådana tidskrifter som *She Figures* och *OECD:s Education at a Glance* relevanta uppgifter, information och analyser som rör kvinnors och mäns utbildning. Emellertid sammanfaller inte alltid definitioner och tolkningar, särskilt för sådana analyser som kräver angivande av kön, något som minskar uppgifternas användbarhet (se bilaga II: databaser).

5.2 ISCED-klassificering som grund för dataanalys

1997 års version av *Unescos internationella standard för klassificering av utbildning (ISCED 97)* togs fram för detta ändamål (se bilaga III: ISCED 97-klassificering).

ISCED-klassificeringen beaktar nationella skillnader i betygs- och kvalifikationsstrukturerna. Den ger oss därför en oöverträffad ram, inom vilken internationella eftergymnasiala utbildningssystem kan studeras med en hög jämförelsenivå. Den är begriplig, internationellt utnyttjad och anses ha få luckor. ISCED-klassificeringen fortsätter därför att vara den mest sofistikerade utbildningskategoriseringen som gör det möjligt att analysera uppgifter och dra slutsatser.

5.3 Strukturella indikatorer

Inom ramen för Lissabonstrategin uppmanade rådet kommissionen att upprätta en årlig sammanfattande rapport om grunden för de strukturella indikatorer som utgör ett instrument för en objektiv bedömning av de framsteg som görs för att nå Lissabonmålen och stödja de viktigaste budskapen i rapporten. I vårrapporten 2005 till Europeiska rådet presenterade kommissionen ett nytt upplägg för Lissabonstrategin med inriktning på tillväxt och sysselsättning.

De strukturella indikatorerna omfattar följande sex områden: Allmän ekonomisk bakgrund, sysselsättning, innovation och forskning, ekonomisk reform, social sammanhållning och miljön. När det gäller kvinnors utbildning har det införts indikatorer för akademiker inom vetenskap och teknik, ungdomars uppnådda utbildningsnivå och livslångt lärande.

5.4 Tematiska indikatorer – Framsteg mot Lissabonmålen inom utbildningen

I syfte att granska framstegen mot Lissabonmålen inom utbildningen har man tagit fram och övervakat flera tematiska indikatorer. 2006 hade följande nio områden granskats: Förbättring av lärarnas kvalitet, utveckling av färdigheter för kunskapssamhället, ökad rekrytering till vetenskapliga och tekniska studier, investering i utbildning, säkerställande av informations- och kommunikationsteknik för alla, deltagande i utbildning, tidiga skolavgångar, förbättrad inläring av utländska språk samt rörlighet och samarbete.

6. Indikatorer

6.1 Indikator 1: Andelen kvinnliga och manliga akademiker av samtliga akademiker inom vetenskapliga och tekniska ämnena

Indikatorn beskriver andelen kvinnliga och manliga akademiker inom naturvetenskapliga ämnen (vetenskap, matematik och data) och tekniska ämnen (ingenjörsvetenskap, tillverkning och konstruktion) 2004, både vid privata och offentliga institutioner, som avslutat sin doktorand-/forskarutbildning (ISCED 5) liksom avancerade vetenskapliga studier (ISCED 6) jämfört med samtliga personer med akademisk examen på respektive utbildningsområde.

De utbildningsnivåer och -områden som det hänvisas till i indikatorn följer den internationella standarden för klassificering av utbildning (ISCED 97) och Eurostats handbok för utbildningsområdet (1999). ISCED 5 definieras som första stadiet i högskoleutbildningen och omfattar två kategorier, ISCED 5a och ISCED 5b. De flesta ISCED 5a-programmen är framför allt teoretiskt upplagda och avser att ge tillräckliga

kvalifikationer för att fortsätta till avancerade forskningsprogram eller yrken med höga kunskapskrav. ISCED 5b-programmen har en praktisk inriktning och programinnehållet är normalt utformat för att förbereda studenterna för ett specifikt yrke. De kvalifikationer som erhålls genom ISCED 5b-programmen ger inte direkt tillgång till avancerade forskningsprogram.

Klassificeringen ISCED 6 avser program i det andra stadium av högskoleutbildning som leder till avancerade forskarkvalifikationer, ofta på doktorsnivå eller högre. Programmen är inriktade på avancerade studier, självständig forskning och för att förbereda de studerande på en akademisk karriär inom högre utbildningsinstitutioner.

Indikatorn skiljer mellan manliga och kvinnliga akademiker med ISCED 5- och ISCED 6-kvalifikationer och visar på så sätt kvinnors tendens att ägna sig åt vetenskapliga och tekniska ämnen med hänsyn till uppnådd kvalifikationsnivå och yrkesval. Skillnaden ger djup åt analysen, eftersom utbildningsbeslut och uppnåendet av akademisk examen i stort sett kan bestämma den karriär och de sociala roller som finns öppna för dem. Dessutom har vetenskapsgrenar av intresse beskrivits mer i detalj för att avslöja eventuella skillnader. Presentationen av uppgifterna som en andel av det totala antalet akademiker inom respektive område underlättar analysarbetet och därigenom identifieringen av både horisontal och vertikal segregation.

Tabell 6.1: Kvinnliga och manliga akademiker (ISCED 5, ISCED 6) på områdena för a) vetenskap, matematik och data, b) ingenjörsvetenskap, tillverkning och konstruktion i % av samtliga akademiker inom respektive område (2004) ¹⁾

	ISCED 5				ISCED 6			
	Science, mathematics and computing		Engineering, manufacturing and construction		Science, mathematics and computing		Engineering, manufacturing and construction	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
geo								
eu25 European Union	39,8	60,2	23,6	76,4	39,0	61,0	23,2	76,8
be Belgium	30,4	69,6	20,8	79,2	28,9	71,1	20,2	79,8
bg Bulgaria	56,4	43,6	37,2	62,8	55,8	44,2	39,2	60,8
cz Czech Republic	40,0	60,0	24,4	75,6	34,9	65,1	21,2	78,8
dk Denmark	33,7	66,3	31,4	68,6	26,0	74,0	27,9	72,1
de Germany	36,1	63,9	17,4	82,6	29,5	70,5	11,8	88,2
ee Estonia	48,1	51,9	33,1	66,9	44,0	56,0	37,5	62,5
ie Ireland	42,9	57,1	17,3	82,7	45,3	54,7	28,7	71,3
gr Greece	42,8	57,2	38,5	61,5	32,3	67,7	21,0	79,0
es Spain	36,4	63,6	25,7	74,3	48,9	51,1	27,9	72,1
fr France ^{II)}	30,9	69,1	24,7	75,3	34,4	65,6	-	-
it Italy	53,6	46,4	28,6	71,4	54,0	46,0	31,2	68,8
cy Cyprus	42,2	57,8	20,2	79,8	83,3	16,7	-	-
lv Latvia	39,2	60,8	28,2	71,8	53,3	46,7	38,5	61,5
lt Lithuania	43,2	56,8	33,3	66,7	61,4	38,6	33,9	66,1
lu Luxembourg ^{III)}	-	-	-	-	-	-	-	-
hu Hungary	38,0	62,0	23,6	76,4	32,7	67,3	33,3	66,7
mt Malta ^{IV)}	34,5	65,5	19,3	80,7	60,0	40,0	20,0	80,0
nl Netherlands	23,0	77,0	15,4	84,6	37,7	62,3	23,4	76,6
at Austria	35,8	64,2	17,1	82,9	35,1	64,9	18,6	81,4
pl Poland	40,7	59,3	27,7	72,3	52,9	47,1	24,1	75,9
pt Portugal	50,7	49,3	33,8	66,2	51,5	48,5	35,6	64,4
ro Romania	59,1	40,9	32,5	67,5	45,7	54,3	28,7	71,3
si Slovenia	39,8	60,2	21,1	78,9	40,9	59,1	25,6	74,4
sk Slovakia	40,8	59,2	31,7	68,3	46,3	53,7	29,7	70,3
fi Finland ^{V)}	50,2	49,8	21,6	78,4	41,0	59,0	20,7	79,3
se Sweden	47,5	52,5	28,9	71,1	39,1	60,9	25,9	74,1
uk United Kingdom	37,4	62,6	20,0	80,0	37,9	62,1	21,2	78,8

Source: Eurostat, Education indicators

^{I)} Ten new Member States (Czech Republic, Cyprus, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Slovakia, and Slovenia) joined the EU in 2004, and during that year, a considerable number of students migrated to the "old" EU Member States. This "brain drain" is reflected in the EU graduate figures for 2004.

^{II)} Source: Statistics France. No data for engineering, manufacturing and construction (ISCED 6) is available.

^{III)} Luxembourg's University was founded in 2003. Therefore, there is no graduate data available for 2004.

^{IV)} Source: National statistics, Malta

^{V)} Source: National statistics, Finland

Även om det skett en betydande ökning av antalet studenter som påbörjar eftergymnasial utbildning i EU och följaktligen en ökning av antalet akademiker, finns det fortfarande tydliga könsskillnader i fråga om val av studieområde och sålunda en fråga som fortfarande är central för diskussioner om jämställdhet mellan kvinnor och män. Könnsfrågor kan därför inte koncentreras till jämställdhet i totalt deltagande eller akademiska examenskvoter.

De allra flesta EU-länder visar ett likartat mönster, genom att det finns fler män än kvinnor inom vetenskapliga och tekniska ämnen, men där motsatsen gäller för områden som icke är vetenskapliga eller tekniska. Med ett europeiskt genomsnitt på 39,8 % (ISCED 5) och 39 % (ISCED 6) kvinnliga akademiker inom området för vetenskap, matematik och data, och 23,6 % (ISCED 5) och 23,2 % (ISCED 6) kvinnliga akademiker inom området för ingenjörsvetenskap, tillverkning och konstruktion, är kvinnor fortfarande underrepresenterade inom dessa områden.

Det är i huvudsak i de skandinaviska och de östeuropeiska länderna som andelen kvinnliga akademiker i vetenskapliga och tekniska ämnena överstiger genomsnittet för EU men till och med i dessa länder utsträcker sig denna positiva trend inte nödvändigtvis till arbetsmarknaden. Hinder för kvinnligt deltagande, t.ex. kulturella fördomar och kvinnliga stereotyper i vetenskapliga och tekniska ämnen, behöver åtgärdas på ett konstruktivt sätt på nationell nivå.

Att utlösa kvinnors potential inom vetenskapliga och tekniska ämnen är en mycket viktig uppgift. Ur ett ekonomiskt perspektiv kan inte dessa båda områden klara sig utan kvinnliga talanger och färdigheter. Det är därför en fråga om att effektivt utnyttja alla resurser som står till buds. Men då uppstår den politiska frågan om vad som kan göras för att förbättra könsfördelningen inom de två stora områdena för vetenskap, matematik och data respektive ingenjörsvetenskap, tillverkning och konstruktion på den grundläggande högre nivån (ISCED 5) för att förbättra könsfördelningen på ISCED 6-nivån liksom i högkvalificerade tjänster inom båda områdena. Det bör ägnas uppmärksamhet åt dessa båda studieområden och åt utbildningsnivåerna om EU:s totala forskningskapacitet skall kunna ökas.

6.2 Indikator 2: Sysselsättningsgrad för kvinnor och män per högsta utbildningsnivå

Att mäta könssupplade sysselsättningsgrader per utbildningsnivå ger insikter om nivån på de kunskaper och färdigheter som finns tillgängliga på arbetsmarknaden och hjälper till att bedöma i vilken omfattning som arbetsmarknaden erbjuder lämpliga arbetsplatser för kvinnor och män. Indikatoren beskriver sysselsättningsgraden för kvinnor och män i åldrarna mellan 25 och 64 år per högsta utbildningsnivå. ISCED 97-klassificeringen (bilaga III) används för att fastställa uppnådda utbildningsnivåer som har delats upp i följande tre kategorier:

- a) Förskoleutbildning, grundskoleutbildning och lägre gymnasieutbildning (ISCED 0–2).
- b) Högre gymnasieutbildning och eftergymnasial utbildning men ej högskoleutbildning (ISCED 3–4).
- c) Högskoleutbildning (ISCED 5–6).

Kategorierna avspeglar skillnaderna mellan de kunskaper, färdigheter och kvalifikationer som erhållits på de olika utbildningsnivåerna. Dessutom visar de skilda sysselsättningsmöjligheter och yrkesval på den arbetsmarknad som hör till varje kategori. Uppgifterna grundar sig på arbetskraftsundersökningen.

Tabell 6.2: Sysselsättningsgrad för kvinnor och män (25–64 år) per högsta utbildningsnivå (2006)

		Total (ISCED 1997)		Pre-primary, primary and lower secondary education - levels 0-2 (ISCED 1997)		Upper secondary and post-secondary non-tertiary education - levels 3-4 (ISCED 1997)		Tertiary education - levels 5-6 (ISCED 1997)	
		Between 25 and 39 years	Between 40 and 64 years	Between 25 and 39 years	Between 40 and 64 years	Between 25 and 39 years	Between 40 and 64 years	Between 25 and 39 years	Between 40 and 64 years
geo	sex								
eu25 European Union (25 countries)	m Males	86.3	74.7	79.9	65.6	86.9	75.9	91.2	85.4
	f Females	69.7	57.9	50.3	42.8	70.4	63.9	82.6	79.6
be Belgium	m Males	86.4	68.9	74.0	55.4	88.3	74.6	92.3	82.9
	f Females	76.1	51.0	49.0	33.8	74.4	57.4	88.9	74.1
bg Bulgaria	m Males	80.5	68.2	58.6	47.3	83.8	74.3	94.1	83.3
	f Females	70.4	59.0	38.4	31.9	73.1	66.0	86.6	76.7
cz Czech Republic	m Males	91.2	78.1	57.2	52.0	92.9	78.3	93.9	89.5
	f Females	66.6	62.7	40.5	39.7	67.3	65.6	73.7	82.5
dk Denmark	m Males	89.1	81.3	76.5	69.4	91.1	81.5	91.1	88.1
	f Females	79.8	72.1	59.3	58.3	79.0	70.3	86.2	84.1
de Germany	m Males	83.5	75.9	67.2	62.2	83.3	74.4	93.0	84.8
	f Females	70.4	63.2	45.6	46.4	72.8	64.6	82.1	78.0
ee Estonia	m Males	90.0	77.1	76.3	58.9	90.2	76.5	96.5	88.4
	f Females	77.3	77.2	:	54.3	74.6	77.1	86.5	84.9
ie Ireland	m Males	89.1	80.6	79.2	72.0	91.8	86.8	93.2	90.6
	f Females	72.2	55.2	45.8	38.2	69.9	61.0	84.4	77.4
gr Greece	m Males	89.1	80.0	90.1	75.3	88.9	82.2	88.2	88.1
	f Females	63.6	46.4	46.7	36.4	61.8	48.2	79.6	77.6
es Spain	m Males	87.5	78.7	85.5	73.7	88.5	84.6	89.3	86.6
	f Females	68.0	48.3	53.0	36.3	68.3	61.1	80.0	76.7
fr France	m Males	86.1	71.2	75.9	61.4	88.8	75.5	88.8	81.4
	f Females	71.3	61.5	49.0	51.3	71.8	67.3	81.7	74.2
it Italy	m Males	85.4	73.9	84.9	65.6	86.4	82.3	83.2	89.8
	f Females	60.8	45.4	44.9	29.7	67.1	63.3	73.2	81.1
cy Cyprus	m Males	92.6	86.2	84.2	83.1	95.4	85.6	93.5	91.9
	f Females	77.4	58.0	66.0	46.1	73.0	62.0	86.4	77.3
lv Latvia	m Males	83.8	74.3	74.6	56.0	84.8	76.1	96.9	87.6
	f Females	76.5	69.9	49.0	36.9	76.4	69.3	86.7	86.8
lt Lithuania	m Males	84.0	75.8	55.6	45.3	86.8	79.6	93.2	83.4
	f Females	81.0	66.5	53.6	32.7	76.8	65.7	92.2	85.1
lu Luxembourg (Grand-Duché)	m Males	93.2	75.5	92.6	68.6	93.7	74.9	93.2	85.2
	f Females	73.1	51.6	66.7	42.9	70.1	52.5	81.9	72.9
hu Hungary	m Males	85.4	64.1	64.2	37.1	88.0	68.9	93.8	80.7
	f Females	64.2	54.3	35.0	32.9	65.6	60.3	80.3	77.1
mt Malta	m Males	91.7	77.1	87.2	73.6	96.5	88.9	97.5	86.8
	f Females	51.8	23.1	35.7	18.0	71.2	49.6	84.3	60.6
nl Netherlands	m Males	92.2	78.9	86.8	72.0	92.8	79.6	95.2	84.1
	f Females	79.9	60.8	58.4	43.8	81.0	67.2	90.3	77.8
at Austria	m Males	90.9	75.3	76.5	62.1	91.9	75.6	94.8	84.4
	f Females	76.2	60.0	57.7	47.4	78.8	62.5	84.1	80.6
pl Poland	m Males	81.9	62.4	60.9	43.3	81.8	63.2	92.0	82.8
	f Females	66.8	48.0	39.6	28.2	61.7	48.3	84.5	75.3
pt Portugal	m Males	87.9	77.1	89.3	75.2	83.1	82.2	88.5	88.0
	f Females	78.5	62.3	74.4	58.2	77.8	77.0	89.1	82.0
ro Romania	m Males	81.0	71.3	71.9	60.8	81.5	71.7	91.3	89.5
	f Females	71.0	56.7	51.7	44.3	73.0	61.2	90.6	85.8
si Slovenia	m Males	89.2	71.8	73.4	58.1	89.7	72.6	95.3	84.0
	f Females	84.8	60.7	75.1	45.5	82.4	60.2	92.5	83.5
sk Slovakia	m Males	86.0	72.1	27.6	34.5	87.9	73.9	97.2	87.4
	f Females	64.8	56.4	20.6	29.0	66.2	60.6	78.5	77.3
fi Finland	m Males	86.3	73.0	75.2	59.3	85.1	74.1	94.2	84.4
	f Females	75.2	72.2	52.0	54.1	72.6	72.0	82.4	84.3
se Sweden	m Males	87.4	81.7	75.3	74.6	89.0	82.8	88.9	86.7
	f Females	79.5	76.5	56.0	57.1	79.3	76.9	85.0	87.8
uk United Kingdom	m Males	88.6	79.3	76.7	67.1	90.2	81.2	94.3	86.6
	f Females	72.6	66.7	52.6	63.0	72.5	79.1	86.3	86.4

Source: Eurostat, Labour Force Survey (quarterly survey results)

u: unreliable or uncertain data

Tabell 6.2 visar att i alla EU-länder ökar sysselsättningsgraden för kvinnor och män när utbildningsnivån förbättras. Vidare minskar sysselsättningsgraden med åldern, oavsett utbildningsnivå. Graden av denna korrelation varierar emellertid mycket mellan EU:s medlemsstater. Medan kvinnors sysselsättningsgrad är lägre än männens i alla EU-länder, minskar skillnaderna med högre utbildningsnivå. Sysselsättningsgraden för kvinnor med högskoleutbildning, till exempel, når högre nivåer (EU-genomsnittet för åldrarna 25–39 år: 82,6 %, EU-genomsnittet för åldrarna 40–64 år: 79,6 %), men visar fortfarande liknande variationer i jämförelse med uppgifter om män i alla EU-länder.

Av uppgifterna går det att dra slutsatsen att a) det är sannolikare att personer med låga kvalifikationer är arbetslösa eller helt utestängda från arbetsmarknaden (overksamhet) och b) att könsskillnaden blir större vid lägre utbildningsnivå. Sysselsättningsgraden för kvinnor (EU-genomsnitt) visar en betydande skillnad mellan kvinnor med kvalifikationer från högre gymnasieutbildning och eftergymnasial men icke högskoleutbildning (ISCED 3-4) och kvinnor med lägre kvalifikationer (ISCED 0-2).

Medan cirka 50 % (25–39 år) och 43 % (40–64 år) av kvinnor med utbildning som nått nivån ISCED 0-2 är aktivt verksamma på arbetsmarknaden, har män med samma förskoleutbildning, grundskoleutbildning och lägre gymnasieutbildning 29,6 procentenheter (25–39 år) respektive 22,8 procentenheter mer sannolikt en sysselsättning. Även om könsskillnaderna vidmakthålls på nivån ISCED 0-2, får man inte glömma bort att även på nivån ISCED 3-4 uppgår skillnaden mellan kvinnors och mäns sysselsättningsgrad till 16,5/12 procentenheter (EU-genomsnitt) och 8,5/5,8 procentenheter (EU-genomsnitt) på högskolenivå (nivå ISCED 5-6).

Frågan om ekonomisk overksamhet behöver också övervägas när man diskuterar sysselsättningsgrader. Ekonomiskt overksamma personer karakteriseras av att vara arbetslösa och att antingen inte söka arbete aktivt eller att inte omedelbart kunna ta ett arbete. Ekonomisk overksamhet är ålders- och könsspecifik. Det är mycket större

sannolikhet för att kvinnor än män hamnar utanför arbetsmarknaden, främst på grund av ansvaret för familjen. Dessutom är personer med lägre utbildningsnivå och den äldre befolkningen ekonomiskt överksamma över genomsnittet. Den relativt låga sysselsättningsgraden för kvinnor med utbildningsnivå ISCED 0-2 liksom variationerna i sysselsättningsgraderna mellan de båda åldersgrupperna 25–39 år och 40–64 år uppstår sålunda i hög grad genom ekonomisk överksamhet. Dessutom är kostnaderna för barnpassning högre än lönen för flertalet personer med låga kvalifikationer, varför många kvinnor med låga kvalifikationer beslutar att stanna hemma.

Även om kvinnor i hög grad bidrar till de samlade sysselsättningsgraderna i EU, är sålunda sannolikheten för att kvinnor skall få anställning lägre än för männen. Den ekonomiska utvecklingens framåtskridande i EU kräver en konkurrenskraftig miljö som omfattar kvinnor och män i lika hög grad. Därför måste kvinnors och mäns kvalifikationer förbättras för att öka potentialen på arbetsmarknaden. Samtidigt är det också av vital betydelse att arbetsmarknaden utnyttjar kvinnors och mäns befintliga färdigheter och talanger.

- 6.3 Indikator 3a: Andelen kvinnliga respektive manliga ISCED 5a-akademiker av totala antalet ISCED 5a-akademiker och andelen kvinnliga respektive manliga filosofie doktorer av samtliga filosofie doktorer per ett brett studieområde och totalt

Indikatorn är uppdelad i två delar. Indikatorn anger andelen kvinnliga och manliga akademiker på ISCED 5a-nivå vid akademiska institutioner som analyseras per studieområde, vilket omfattar högskoleprogram med en akademisk inriktning. ISCED 5a-akademiker är kvalificerade att påbörja ett yrke med höga kunskapskrav eller ett avancerat forskningsprogram.

Indikatorn anger också andelen kvinnliga och manliga akademiker med doktorsgrad eller motsvarande nivå (ISCED 6) av samtliga akademiker på doktorsnivå eller motsvarande nivå vid de akademiska institutioner som analyserats per studieområde. Att undersöka breda studieområden på ISCED 5a-nivå, doktorsnivå eller motsvarande nivå belyser könsfördelningen bland högkvalificerade akademiker då de kommit så långt att de får rätt att tillträda avancerade forskningsprogram och börja en anställning. Likaledes anger den kvinnors och mäns resultatnivå över de olika studieområdena på den akademiska nivån och den avancerade forskningsnivån.

Tabell 6.3 a: Andelen kvinnliga respektive manliga ISCED 5a-akademiker av totala antalet ISCED 5a-akademiker per brett studieområde och totalt (2004) ¹⁾

isc5a_d1+5a_d2 Tertiary programmes with academic orientation - all first degrees (ISCED 1997)																
	Total		Teacher training and education science		Humanities and arts		Social sciences, business and law		Science, mathematics and computing		Engineering, manufacturing and construction		Agriculture and veterinary		Health and Welfare	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
geo																
eu25 European Union (25 countries)	58,4	41,6	77,6	22,4	71,2	28,8	60,6	39,4	42,2	57,8	25,7	74,3	52,4	47,6	75,6	24,4
be Belgium	52,7	47,3	72,0	28,0	64,0	36,0	55,2	44,8	38,7	61,3	23,3	76,7	49,0	51,0	59,9	40,1
bg Bulgaria	58,0	42,0	73,3	26,7	64,7	35,3	61,7	38,3	56,4	43,6	37,9	62,1	43,0	57,0	64,0	36,0
cz Czech Republic	56,8	43,2	76,8	23,2	64,5	35,5	60,9	39,1	40,6	59,4	24,1	75,9	56,4	43,6	73,9	26,1
dk Denmark	62,0	38,0	73,9	26,1	67,7	32,3	51,8	48,2	38,3	61,7	26,3	73,7	59,0	41,0	83,6	16,4
de Germany	49,9	50,1	71,9	28,1	69,2	30,8	47,7	52,3	36,8	63,2	23,0	77,0	53,1	46,9	66,3	33,7
ee Estonia	69,6	30,4	91,7	8,3	81,1	18,9	67,6	32,4	54,4	45,6	34,3	65,7	62,5	37,5	88,5	11,5
ie Ireland	59,6	40,4	80,8	19,2	65,9	34,1	59,6	40,4	41,2	58,8	25,0	75,0	44,8	55,2	82,6	17,4
gr Greece	61,9	38,1	75,7	24,3	79,1	20,9	60,5	39,5	42,7	57,3	45,0	55,0	52,6	47,4	62,2	37,8
es Spain	60,0	40,0	79,2	20,8	66,3	33,7	61,4	38,6	44,0	56,0	30,9	69,1	46,5	53,5	79,2	20,8
fr France ^{II)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
it Italy	58,1	41,9	85,1	14,9	77,0	23,0	57,2	42,8	53,6	46,4	28,6	71,4	43,5	56,5	66,3	33,7
cy Cyprus	76,6	23,4	79,8	20,2	90,4	9,6	74,3	25,7	61,7	38,3	0,0	#DIV/0!	0,0	0,0	0,0	0,0
lv Latvia	70,1	29,9	89,6	10,4	83,4	16,6	70,1	29,9	40,2	59,8	30,9	69,1	47,3	52,7	84,6	15,4
lt Lithuania	63,6	36,4	81,9	18,1	77,5	22,5	64,7	35,3	46,0	54,0	34,6	65,4	55,8	44,2	77,3	22,7
lu Luxembourg ^{III)} (Grand-Duché)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
hu Hungary	63,7	36,3	78,6	21,4	71,3	28,7	67,0	33,0	36,7	63,3	24,3	75,7	46,3	53,7	79,9	20,1
mt Malta ^{IV)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
nl Netherlands	56,6	43,4	79,2	20,8	59,8	40,2	50,9	49,1	23,0	77,0	15,4	84,6	49,6	50,4	77,7	22,3
at Austria	50,7	49,3	76,4	23,6	62,5	37,5	54,6	45,4	35,8	64,2	18,9	81,1	59,0	41,0	60,7	39,3
pl Poland	65,5	34,5	75,9	24,1	76,1	23,9	69,6	30,4	40,7	59,3	27,7	72,3	58,8	41,2	75,7	24,3
pt Portugal	68,3	31,7	85,1	14,9	71,5	28,5	64,8	35,2	54,2	45,8	36,0	64,0	62,0	38,0	80,1	19,9
ro Romania	56,9	43,1	45,3	54,7	68,1	31,9	62,5	37,5	60,9	39,1	33,2	66,8	41,1	58,9	64,6	35,4
si Slovenia	62,5	37,5	81,7	18,3	73,2	26,8	64,6	35,4	45,0	55,0	27,0	73,0	57,0	43,0	66,0	34,0
sk Slovakia	55,3	44,7	73,8	26,2	56,4	43,6	60,2	39,8	41,0	59,0	31,5	68,5	42,8	57,2	76,9	23,1
fi Finland ^{V)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
se Sweden	63,3	36,7	80,0	20,0	66,4	33,6	59,6	40,4	51,6	48,4	29,3	70,7	55,9	44,1	85,4	14,6
uk United Kingdom	55,8	44,2	72,9	27,1	64,1	35,9	56,3	43,7	38,0	62,0	20,7	79,3	61,8	38,2	75,5	24,5

Source: Eurostat, Education indicators

I) Ten new Member States (Czech Republic, Cyprus, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Slovakia, and Slovenia) joined the EU in 2004, and during that year, a considerable number of students migrated to the "old" EU Member States. This "brain drain" is reflected in the EU graduate figures for 2004.

II) Source: Statistics France.

III) Luxembourg's University was founded in 2003. Therefore, there is no graduate data available for 2004.

IV) Source: National statistics, Malta

V) Source: National statistics, Finland

Tabell 6.3 b: Andelen kvinnliga respektive manliga filosofie doktorer av totala antalet filosofie doktorer (ISCED 6) per brett studieområde och totalt (2004)¹⁾

iscsd6_phd PhD/Doctorate (ISCED 6)																
	Total		Teacher training and education science		Humanities and arts		Social sciences, business and law		Science, mathematics and computing		Engineering, manufacturing and construction		Agriculture and veterinary		Health and Welfare	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
geo																
eu25 European Union (25 countries)	42,7	57,3	58,7	41,3	50,7	49,3	44,2	55,8	38,4	61,6	22,0	78,0	49,9	50,1	51,7	48,3
be Belgium	33,9	66,1	46,4	53,6	36,6	63,4	43,6	56,4	28,9	71,1	20,2	79,8	37,3	62,7	39,1	60,9
bg Bulgaria	50,8	49,2	52,6	47,4	67,1	32,9	42,9	57,1	55,8	44,2	39,2	60,8	63,6	36,4	50,0	50,0
cz Czech Republic	35,6	64,4	73,0	27,0	41,6	58,4	46,2	53,8	34,9	65,1	21,2	78,8	33,9	66,1	36,2	63,8
dk Denmark	35,9	64,1	0 ^{II)}	0 ^{II)}	50,0	50,0	39,1	60,9	26,0	74,0	27,9	72,1	56,2	43,8	46,0	54,0
de Germany	39,0	61,0	50,8	49,2	48,8	51,2	35,0	65,0	29,5	70,5	11,8	88,2	58,8	41,2	50,0	50,0
ee Estonia	62,2	37,8	100,0	0,0	60,7	39,3	61,5	38,5	44,0	56,0	37,5	62,5	20,0	80,0	80,5	19,5
ie Ireland	45,7	54,3	50,0	50,0	47,9	52,1	53,1	46,9	45,3	54,7	28,7	71,3	47,6	52,4	55,0	45,0
gr Greece	38,1	61,9	51,9	48,1	51,0	49,0	52,1	47,9	32,3	67,7	21,0	79,0	43,6	56,4	65,4	34,6
es Spain	47,5	52,5	57,5	42,5	48,8	51,2	49,0	51,0	48,9	51,1	27,9	72,1	44,1	55,9	51,8	48,2
fr France ^{III)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
it Italy	50,9	49,1	72,5	27,5	58,5	41,5	50,4	49,6	54,0	46,0	31,2	68,8	54,4	45,6	61,5	38,5
cy Cyprus	61,5	38,5	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	83,3	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
lv Latvia	58,3	41,7	100,0	0,0	50,0	50,0	57,9	42,1	53,3	46,7	38,5	61,5	100,0	0,0	52,9	47,1
lt Lithuania	57,5	42,5	0,0	:	77,6	22,4	59,4	40,6	61,4	38,6	33,9	66,1	54,5	45,5	60,0	40,0
lu Luxembourg ^{IV)} (Grand-Duché)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
hu Hungary	42,9	57,1	66,1	33,9	50,0	50,0	45,7	54,3	32,7	67,3	33,3	66,7	30,3	69,7	39,9	60,1
mt Malta ^{V)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
nl Netherlands	39,4	60,6	0,0	0,0	42,7	57,3	40,9	59,1	37,7	62,3	23,4	76,6	39,0	61,0	48,6	51,4
at Austria	40,5	59,5	58,5	41,5	52,7	47,3	41,9	58,1	35,1	64,9	18,6	81,4	55,7	44,3	63,2	36,8
pl Poland	46,9	53,1	:	:	54,9	45,1	48,2	51,8	52,9	47,1	24,1	75,9	48,7	51,3	51,5	48,5
pt Portugal ^{VI)}	47,8	52,2	78,3	21,7	50,9	49,1	46,3	53,7	51,3	48,7	35,0	65,0	52,8	47,2	46,3	53,7
ro Romania	49,3	50,7	:	:	67,8	32,2	51,7	48,3	45,7	54,3	28,7	71,3	0,0	100,0	56,3	43,7
si Slovenia	40,6	59,4	50,0	50,0	57,5	42,5	39,0	61,0	40,9	59,1	25,6	74,4	50,0	50,0	53,8	46,2
sk Slovakia	45,0	55,0	68,1	31,9	46,7	53,3	50,7	49,3	46,3	53,7	29,7	70,3	35,7	64,3	48,5	51,5
fi Finland ^{VII)}	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
se Sweden	44,8	55,2	79,3	20,7	56,0	44,0	43,3	56,7	39,6	60,4	25,0	75,0	45,2	54,8	56,9	43,1
uk United Kingdom	43,1	56,9	60,4	39,6	49,3	50,7	50,7	49,3	37,9	62,1	21,2	78,8	47,2	53,1	54,5	45,5

Source: Eurostat, Education indicators

I) Ten new Member States (Czech Republic, Cyprus, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Slovakia, and Slovenia) joined the EU in 2004, and during that year, a considerable number of students migrated to the "old" EU Member States. This "brain drain" is reflected in the EU graduate figures for 2004.

II) Denmark's national statistics use different categories than those defined by Eurostat. Thus, the data shown in the table is skewed. Both, women and men make up the total of ISCED 6 graduates in teacher training & education.

III) No data for PhD ISCED 6 is available

IV) Luxembourg's University was founded in 2003. Therefore, there is no graduate data available for 2004.

V) No data for PhD ISCED 6 is available

VI) National Portuguese statistics

VII) No data for PhD ISCED 6 is available

Den totala andelen kvinnliga ISCED 5a-akademiker (EU-genomsnitt: 58,4 %) överstiger andelen män. Ändå föreligger det märkbara skillnader mellan ämnesområden i respektive andel kvinnor med ISCED 5a-kvalifikation. Sådana studieområden som lärarutbildning, humaniora och konstvetenskap liksom hälso- och sjukvård, väljs oftare av kvinnor än av män. Ämnesområden som traditionellt förknippas med den manliga stereotypen – t.ex. vetenskap, matematik och data liksom ingenjörsvetenskap, tillverkning och konstruktion – har en betydligt högre andel män. Sålunda visar det totala höga antalet kvinnliga ISCED 5a-akademiker ett könsstereotypt mönster vid analys av varje separat studieområde.

Trenden vad gäller kvinnors respektive mäns val av ämne på ISCED 6-nivå avspeglar situationen på ISCED 5a-nivån och förstärker den när det gäller ämnen med en allmänt högre andel män. Ändå ökar även männens andel inom studieområden som tidigare varit populärast bland kvinnor.

Indikatorerna visar sålunda en horisontell segregation när det gäller val av ämne och samtidig könsskillnad i den vertikala dimensionen. I de allra flesta EU-medlemsstater är den totala andelen kvinnliga studenter som deltar i högre utbildning större och genom akademisk examen (ISCED 5a-nivå) har kvinnor oftast ökat sin ledning jämfört med männen. Ändå är den kvinnliga respektive manliga andelen omvänd på doktorsnivå och motsvarande nivå (ISCED 6).

Det är viktigt att erkänna att ISCED 5a-nivån och ISCED 6-nivån fungerar som förmedlare mellan utbildning och hög anställningsnivå, särskilt inom forskning och utveckling. Därför måste politiken koncentreras på en balanserad andel kvinnor och män som tar examen med ISCED 5a-kvalifikation och en doktorsexamen eller motsvarande. Detta skulle inte bara öka antalet former för självständig forskning utan också förse kvinnor och män med de kunskaper och kvalifikationer de behöver för att delta på hög chefsnivå och på beslutsfattande nivå inom forskning och utveckling, både inom den privata och den offentliga sektorn.

6.4 Indikator 3b: Andelen kvinnor respektive män som är anställda i den akademiska världen uppdelad enligt grad A, B och C samt totalt

Den relativa fördelningen av kvinnor och män på olika chefspositionsnivåer i den akademiska världen är mycket viktig för främjandet av en jämn könsrepresentation. Därför är det mycket viktigt att den vertikala sysselsättningsdimensionen i den akademiska världen omgrupperas från en könspåverkad forskningsarena till en kreativ och hållbar FoU-miljö som drar nytta av bidrag från både kvinnor och män.

Indikatorn för andelen kvinnor respektive män som är anställda i den akademiska världen av totala antalet anställda per grad och totalt ger möjlighet att bedöma könskvoterna på olika chefsnivåer. Tjänstegraderna för anställda inom den akademiska världen har använts som referenspunkt. På förslag av Europeiska kommissionen utvecklades denna klassificering av de statistiska korrespondenterna (undergrupp till Helsingforsgruppen för kvinnor och vetenskap) för att beakta den akademiska världens vertikala dimension som inte ingår i ISCED-klassificeringen. Tjänstegraderna för anställda i den akademiska världen avspeglar sambandet mellan position i akademiska institutioner, erfarenheter och utbildningsnivå.

Grad A: Den högsta grad/tjänst som forskning normalt bedrivs i. Grad B: Forskare som arbetar i positioner som är lägre än toppositionen (A) men högre än nykvalificerade doktorer. Grad C: Första grad/tjänst som nykvalificerade doktorer (ISCED 6) normalt skulle rekryteras till.

Tabell 6.4: Andelen kvinnor respektive män som är anställda i den akademiska världen, uppdelad enligt grad A, B och C samt totalt

	Grade A		Grade B		Grade C		Total	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
geo								
EU average	15.3	84.7	32.2	67.8	42.0	58.0	32.1	67.9
Belgium	9.0	91.0	20.7	79.3	33.1	66.9	25.3	74.7
Bulgaria	15.9	84.1	31.2	68.8	46.1	53.9	31.2	68.8
Czech Republic	10.3	89.7	22.1	77.9	40.2	59.8	32.0	68.0
Denmark	10.9	89.1	24.4	75.6	37.6	62.4	25.1	74.9
Germany	9.2	90.8	16.1	83.9	25.9	74.1	17.4	82.6
Estonia	17.2	82.8	37.1	62.9	56.6	43.4	44.0	56.0
Ireland	:	:	:	:	:	:	:	:
Greece	11.3	88.7	22.7	77.3	31.9	68.1	22.7	77.3
Spain	12.9	87.1	25.8	74.2	39.3	60.7	34.2	65.8
France	16.1	83.9	38.7	61.3	:	:	31.9	68.1
Italy	16.4	83.6	31.4	68.6	43.8	56.2	31.2	68.8
Cyprus	10.2	89.8	17.2	82.8	37.5	62.5	29.9	70.1
Latvia	26.5	73.5	37.0	63.0	65.0	35.0	57.7	42.3
Lithuania	12.1	87.9	37.4	62.6	49.5	50.5	38.7	61.3
Luxembourg	:	:	:	:	:	:	:	:
Hungary	15.4	84.6	30.9	69.1	46.0	54.0	36.2	63.8
Malta	2.3	97.7	31.7	68.3	14.2	85.8	26.7	73.3
Netherlands	9.4	90.6	14.2	85.8	27.0	73.0	19.3	80.7
Austria	9.5	90.5	16.2	83.8	35.6	64.4	25.8	74.2
Poland	19.5	80.5	27.4	72.6	41.0	59.0	34.9	65.1
Portugal	20.9	79.1	34.4	65.6	43.4	56.6	38.0	62.0
Romania	18.0	82.0	34.9	65.1	:	:	41.4	58.6
Slovenia	13.5	86.5	31.5	68.5	48.5	51.5	28.5	71.5
Slovakia	29.1	70.9	49.1	50.9	:	:	39.6	60.4
Finland	21.2	78.8	46.6	53.4	52.9	47.1	38.9	61.1
Sweden	17.6	82.4	36.1	63.9	52.2	47.8	33.0	67.0
United Kingdom	16.1	83.9	38.6	61.4	40.0	60.0	37.5	62.5

Source: She Figures 2006 -Women and Science Statistics and Indicators

Det framgår genast från de vägledande uppgifterna i tabell 6.4 att vertikal segregation råder inom den akademiska världen. Medan kvinnor i början på en akademisk karriär svarar för 42 % (EU-genomsnitt: grad C), innehar kvinnor endast 15,3 % av grad A-positioner (EU-genomsnitt). Överlag tar männen lejonparten av positionerna i de akademiska institutionerna i grad A och B med 84,7 % respektive 67,8 % (EU-genomsnitt). Detta innebär att endast en bråkdel av de kvinnor som är sysselsatta inom forskning når en chefsposition under loppet av sin karriär.

Detta kan delvis bero på att kvinnor fortsätter att möta hinder som gör det svårt för dem att nå sin fulla potential. Bristen på tillgång till produktiva resurser och mentorer, förekomsten av "herrklubbar", oflexibla arbetsvillkor/arbetstider, bristen på familjevänlig arbetsmiljö, ojämn fördelning av familjeansvaret tillsammans med brist på lämplig barnpassning till ett överkomligt pris och attitydbaserad diskriminering hindrar ofta kvinnor från att befordras till högre chefspositioner. Männen är fortfarande jämförelsevis mycket mindre engagerade i familjeansvaret och påverkas därför mindre av sådana frågor som att förena familjeliv och arbetsliv. Till följd av allmänt spridda stereotyper har männens roll i detta sammanhang underskattats. Om män tar på sig en aktiv och likvärdig del av familjeansvaret och barnpassningen, skulle jämställdheten mellan könen få ett verkligt genombrott.

Framsteg har gjorts men ojämlikheter kvarstår dock. Att ompröva sysselsättningspolitiken är nödvändigt för att integrera könsperspektivet i den akademiska världen, att rikta uppmärksamhet mot ett bredare spektrum av möjligheter och att se till att nuvarande arbets- och sysselsättningsmönster inom den akademiska världen inte får några negativa konsekvenser för jämställdheten. Handlingsplanen från Peking framhäver det faktum att skapandet av fullständig jämlikhet mellan kvinnor och män inom forskning, vetenskap och ekonomi kräver aktiva insatser för att främja ett större erkännande och uppskattning av det bidrag som både kvinnors och mäns arbete, erfarenheter, kunskaper och värderingar kan ge samhället.

7. Slutsats

I Europeiska unionen har kvinnor kommit i fatt männen i fråga om utbildning. Könskvoten när det gäller tillträde till högskoleutbildning har nått en jämviktsnivå. I genomsnitt uppnår kvinnor en högre utbildningsnivå än män.

Det tyska ordförandeskapet föreslår i sin rapport indikatorer som ger information om en jämn könsrepresentation på högskoleområdet, inom forskningen samt beträffande den uppnådda utbildningsnivåns utdelning. Indikatorerna framhäver områden som visar en ojämn könsfördelning och rättfärdigar befintliga EU-strategier som främjar jämställdhet mellan könen i undervisning, forskning och sysselsättning.

Det första betydelsefulla resultatet visar att trots att andelen kvinnor överstiger andelen män inom högskoleutbildning, är vetenskap och tekniska ämnen fortfarande mansdominerade. Ett annat viktigt resultat är att kvinnors och mäns deltagande på arbetsmarknaden står i proportion till den utbildningsnivå de har uppnått. För kvinnor är denna korrelation starkare än för män. Ju högre utbildningsnivå som uppnåtts, desto mindre sysselsättningsklyfta mellan könen. Emellertid kvarstår alltså denna klyfta. Det finns många skäl till detta som hör samman med omöjligheten att förena arbetsliv med familjeliv för kvinnor och män, den ofta ojämna fördelningen av familjeansvaret mellan kvinnor och män, stereotypa könsroller och ren diskriminering.

Ett tredje viktigt resultat från de vägledande uppgifterna avser den starka vertikala könssegregationen inom den akademiska världen. Ju högre upp man granskar den akademiska hierarkin, desto färre kvinnor ser man. Skälen till detta är desamma som för det ojämna deltagandet av kvinnor och män på hela arbetsmarknaden.

Iakttagelserna i denna rapport visar klart behovet av fortsatta satsningar för att uppmuntra såväl kvinnor som män att fullfölja valda karriärvägar – framför allt, men inte uteslutande, inom den eftergymnasiala sektorn. Detta innebär att ge tillräckliga möjligheter för att kunna förena familjeansvar med utbildning, forskning och/eller arbete, att överkomma stereotypiska könsmonster och förhindra, utreda och eliminera både direkt och indirekt könsdiskriminering.

Medan de föreslagna indikatorerna framhåller behovet av en jämställdhetspolitik inom utbildnings- och forskningsområdet, anges "livslångt lärande" och "invandrare i utbildningssystemen" klart i rapporten som aspekter av kvinnors och mäns utbildning som kräver ytterligare undersökningar ur ett könsperspektiv. Med tanke på att den strukturella indikatorn för livslångt lärande inte ger så mycket könsspecifik information på EU-nivå och att konsekventa, specifika och jämförbara uppgifter om invandrarkvinnor och -män saknas på grund av att de olika medlemsstaterna har olika definitioner och lagstiftning, kan emellertid indikatorer för "livslångt lärande" och "invandrare i utbildningssystemen" inte fastställas för närvarande.

Indikatorer för genomförandet av handlingsplanen från Peking i EU:s medlemsstater

Sedan 1999 har rådet antagit följande indikatorer för jämställdhet mellan könen:

- Kvinnor i ledande och beslutsfattande ställning, finländska ordförandeskapet, 1999.
- Kvinnor i ekonomin (att förena arbete och familjeliv), franska ordförandeskapet, 2000.
- Kvinnor i ekonomin (lika lön), belgiska ordförandeskapet, 2001.
- Våld mot kvinnor, danska ordförandeskapet, grundat på en undersökning och en konferens anordnade av spanska ordförandeskapet, 2002.
- Kvinnors och mäns roll i det ekonomiska beslutsfattandet, italienska ordförandeskapet, grundat på en undersökning gjord av det grekiska ordförandeskapet, 2003.
- Sexuella trakasserier på arbetsplatsen, nederländska ordförandeskapet, grundat på en undersökning av det irländska ordförandeskapet, 2004.
- Kvinnor och hälsa, österrikiska ordförandeskapet, 2006.
- Institutionella mekanismer, finländska ordförandeskapet, 2006.

Databaser

Eurostat

Eurostat är de europeiska gemenskapernas statistiska byrå. Den har till uppgift att förse Europeiska unionen med statistisk information av hög kvalitet. Utöver ett nära samarbete med sådana internationella organisationer som FN och OECD, samarbetar Eurostat med länder utanför EU. En nyckeluppgift för Eurostat är att samordna förbättringen av statistiska system i kandidat- och utvecklingsländer.

Uppgifter från Eurostat användes för indikatorerna 1, 2 och 3a i denna rapport.

Eurydice

Eurydice är ett nätverk för information om utbildning i Europa och har sedan 1980 varit en av de strategiska mekanismer som inrättats av Europeiska kommissionen och medlemsstaterna för att fördjupa samarbetet genom en bättre förståelse av system och politik. Sedan 1995 har Eurydice också utgjort en integrerande del av Sokrates, gemenskapens handlingsprogram inom utbildning.

Eurydice är ett institutionellt nätverk för att samla in, övervaka, behandla och sprida pålitlig och lättjämförlig information om utbildningssystem och -politik i Europa. Eurydice omfattar utbildningssystem i EU:s medlemsstater, i de tre Eftaländer som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och EU:s kandidatländer som är engagerade i Sokratesprogrammet.

Nätverket är först och främst avsett att förse de politiskt ansvariga och alla som är engagerade med att tillhandahålla utbildning med information och undersökningar som är avpassade till deras behov. Den främjar europeiskt samarbete inom utbildningen genom att utveckla informationsutbyten om system och politik och genom att lägga fram undersökningar i ämnen som är gemensamma för utbildningssystemen.

Eurydice samarbetar nära med flera europeiska och internationella organisationer. Eurydices europeiska enhet stöder kommissionen vid behov i arbetet med sådana internationella organisationer som Europarådet, OECD (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) och Unesco (Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur).

OECD – "Education at a Glance" 2006

I OECD-länderna försöker regeringarna att fastslå en politik som kan effektivisera utbildningen samtidigt som de söker efter ytterligare resurser för att uppfylla den ökade efterfrågan på utbildning.

2006 års utgåva av "Education at a glance" ger länderna möjlighet att jämföra sig själva med andra länders resultat. Den ger en innehållsrik, jämförbar och uppdaterad uppsättning indikatorer för resultat inom utbildningssystemen och utgör en konsensus av professionellt tänkande om hur man mäter den nuvarande utbildningssituationen internationellt.

Indikatorerna används för att se vem som deltar i utbildningen, hur stora kostnaderna är, hur utbildningssystemen fungerar och vilka resultat som uppnås. I sistnämnda ingår indikatorer för ett brett spektrum av resultat, från jämförelser mellan studenternas resultat på viktiga ämnesområden till utbildningens konsekvenser på inkomster och vuxna personers sysselsättningsmöjligheter.

"She Figures" 2006

"She Figures" 2006 är den andra utgåvan av utvald könsuppdelad sysselsättningsstatistik från EU och är ett tillägg till vissa andra kompletterande uppgifter som ger belysande perspektiv på den nuvarande sysselsättningssituationen för manliga och kvinnliga vetenskapsmän och forskare. Serien lanserades 2003 av enheten för kvinnor och vetenskap inom generaldirektoratet för forskning för att fastställa ett rullande register som skulle kunna användas för att kartlägga framstegen mot jämställdhet mellan könen.

Framför allt var avsikten att utgåvorna skulle ge systematiska bevis på ojämna könsfördelningar där politisk intervention skulle kunna vara lämplig på EU-nivå och/eller på medlemsstatsnivå. Ett annat syfte var att främja insamlingen av könsuppdelad statistik för ett brett spektrum av indikatorer.

Uppgifter från "She Figures" 2006 användes för indikator 3b i denna rapport.

BESKRIVNING AV ISCED 97-NIVÅER, KLASSIFICERINGSKRITERIER OCH UNDERKATEGORIER

0	FÖRESKOLEUTBILDNING	Huvudkriterier	Sekundära kriterier	Underkategori
	Inledande stadium för organiserad undervisning, främst utformad för att introducera mycket små barn i en skolliknande miljö.	Bör vara förlagd till ett centrum eller en skola, vara utformad för att uppfylla utbildnings- och utvecklingsbehoven hos barn som är minst 3 år gamla och ha en personal som fått lämplig utbildning (dvs. är kvalificerad) att tillhandahålla barnen ett utbildningsprogram.	Lärarna skall ha pedagogiska kvalifikationer. Genomförande av en läroplan med utbildningsinslag.	
1	GRUNDSKOLEUTBILDNING	Huvudkriterier	Sekundära kriterier	
	Normalt utformad för att ge eleverna en solid grundutbildning i läsning, skrivning och matematik.	Inledande av systematiska studier som är karakteristiska för grundläggande utbildning, t.ex. läsning, skrivning och matematik. Inträde i nationellt utformade grundskolor eller program. Att börja lära sig läsa är inte i sig ett tillräckligt kriterium för klassificering av ett utbildningsprogram på ISCED 1-nivå.	I de länder där åldern för obligatorisk skolgång (eller åtminstone den ålder då praktiskt taget alla barn börjar sin utbildning) kommer efter inledandet av systematisk inläring av betygssatta ämnen, bör första året för obligatorisk skolgång bestämma skiljelinjen mellan ISCED 0 and ISCED 1.	

2 LÄGRE GYMNASIEUTBILDNING	Huvudkriterier	Sekundära kriterier	Programmet har utformats för att förbereda eleverna att nå följande mål	Programinriktning
Lägre gymnasieutbildning är i allmänhet en fortsättning av de grundläggande programmen på grundskolenivå, även om undervisningen är mer ämnesinriktad, ofta förmedlad av speciallärare som undervisar på sina specialiserade områden.	Programmen som inleder nivå 2 motsvarar den punkt där programmen börjar att organiseras i ett mer ämnesinriktat mönster med användning av fler speciallärare som undervisar eleverna på sina specialiserade områden. Om denna organisatoriska övergångspunkt inte motsvarar ett naturligt avbrott på skiljelinjerna mellan nationella utbildningsprogram, bör programmen delas upp vid den punkt där nationella program börjar att avspegla denna organisatoriska förändring.	Om det inte finns någon tydlig brytpunkt för denna organisatoriska förändring, bör länderna dela upp de nationella programmen artificiellt i ISCED 1 och 2 efter sex års grundutbildning.	A Programmen har utformats för att förbereda eleverna för direkt tillträde till nivå 3 i en sekvens som slutligen leder till högskoleutbildning, dvs. tillträde till ISCED 3A eller 3B	Allmän Utbildning som inte utformats uttryckligen för att förbereda eleverna för specifika yrken eller hantverk eller för tillträde till yrkesinriktade eller tekniska vidareutbildningsprogram.
		I länder som saknar systemavbrott mellan lägre och högre gymnasieutbildning och där den lägre gymnasieutbildningen pågår längre än 3 år, bör endast de första 3 åren efter grundskoleutbildningen räknas som lägre gymnasieutbildning.	B Program utformade för att förbereda eleverna för direkt tillträde till program på nivå 3C.	Yrkesinriktad Undervisning som förbereder eleverna för direkt tillträde, utan ytterligare undervisning, till specifika yrken. Framgångsrikt avslutande av sådana program leder till en arbetsmarknad som motsvarar yrkeskvalifikationerna.

2	LÄGRE GYMNASIEUTBILDNING	Huvudkriterier	Sekundära kriterier	Programmet har utformats för att förbereda eleverna att nå följande mål	Programinriktning
				Program främst utformat för direkt tillträde till arbetsmarknaden efter avslutad nivå (ibland benämnda "avgångsprogram").	
3	HÖGRE GYMNASIEUTBILDNING	Huvudkriterier	Modulprogram	Programmet har utformats för att förbereda eleverna att nå följande mål:	Programinriktning
	Sista stadiet i gymnasieutbildningen i de flesta länder. Undervisningen är ofta mer inriktad på ämnesområden än ISCED 2-nivån och lärare behöver normalt ha en högre kvalifikationsnivå eller vara mer ämnesinriktade än på ISCED 2.	Nationella skiljelinjer mellan lägre och högre gymnasieutbildning bör vara den dominerande faktorn för att skilja mellan nivåerna 2 och 3. Tillträde till programmen på denna nivå kräver normalt att ISCED 2 avslutats, eller en kombination mellan grundutbildning och livserfarenhet som visar förmågan att hantera ISCED 3-ämnen.	Ett utbildningsbevis erhålls i ett modulprogram genom att kombinera kursblock eller moduler i ett program som uppfyller specifika läroplanskrav.	Programmet har utformats för att ge direkt tillträde till ISCED 5A.	Utbildning som inte utformats uttryckligen för att förbereda eleverna för specifika yrken eller hantverk eller för tillträde till yrkesinriktade eller tekniska vidareutbildningsprogram.

3 ÖVRE GYMNASIEUTBILDNING	Huvudkriterier	Modulprogram	Programmet har utformats för att förbereda eleverna att nå följande mål:	Programinriktning
		En enda modul kanske inte har något specifikt undervisnings- eller arbetsmarknadsmål eller en särskild programinriktning.	B Program som utformats för direkt tillträde till ISCED 5B.	Utbildning som förbereder eleverna för direkt tillträde utan ytterligare undervisning till specifika yrken. Framgångsrikt avslutande av sådana program leder till en arbetsmarknad som motsvarar yrkeskvalifikationerna.
			C Program som inte utformats för att direkt leda till ISCED 5A eller 5B. Därför leder dessa program direkt till arbetsmarknaden, ISCED 4-program eller andra ISCED 3-program	Yrkesinriktad

4	EFTERGYMNASIAL UTBILDNING, EJ HÖGSKOLA	Huvudkriterier	Programtyper som kan passa in på nivå 4	Programmet har utformats för att förbereda eleverna att nå följande mål:	Programinriktning
	Dessa program står grensle över skiljelinjen mellan högre gymnasieutbildning och eftergymnasial utbildning ur en internationell synvinkel, även om de klart kan anses som högre gymnasiala program eller eftergymnasiala program i ett nationellt sammanhang.	Studerande som tillträder ISCED 4-program skall normalt ha avslutat ISCED 3.	Den första typen är korta yrkesprogram där antingen innehållet inte anses tillhöra högskolan i många länder eller att programmet inte uppfyller varaktighetskraven för ISCED 5B – minst två år.	A Program utformade för direkt tillträde till ISCED 5A eller 5B.	Allmän Utbildning som inte utformats uttryckligen för att förbereda eleverna för specifika yrken eller hantverk eller för tillträde till yrkesinriktade eller tekniska vidareutbildningsprogram.
	De är ofta inte markant mer avancerade än ISCED 3-programmen men de tjänar till att bredda kunskaperna hos de elever som redan har avslutat ett program på nivå 3. Eleverna är normalt äldre än de som följer ISCED 3-program.		Dessa program är ofta utformade för elever som har avslutat nivå 3, fastän det kanske inte krävs en formell kvalifikation för ISCED 3-nivån. Den andra typen av program anses nationellt som högre gymnasiala program, även om de som tillträder dessa program normalt redan har avslutat ett annat högre gymnasialt program (dvs. program för andra cykeln).	B Programmen inte utformade för att direkt leda till ISCED 5A eller 5B. Dessa program leder direkt till arbetsmarknaden eller andra ISCED 4-program.	Yrkesinriktad Utbildning som förbereder eleverna för direkt tillträde utan ytterligare undervisning till specifika yrken. Framgångsrikt avslutande av sådana program leder till en arbetsmarknad som motsvarar yrkeskvalifikationerna.

5	FÖRSTA STADIET AV HÖGSKOLEUTBILDNING	Klassificeringskriterier för nivå och underkategori (5A och 5B)	Ackumulerad teoretisk varaktighet på högskolenivå	Plats i strukturen för nationella examina och kvalifikationer
	ISCED 5-programmen har ett utbildningsinnehåll som är mer avancerat än de som erbjuds på nivåerna 3 och 4	Tillträde till dessa program kräver normalt ett framgångsrikt avslutande av ISCED nivå 3A eller 3B eller en liknande kvalifikation på ISCED nivå 4A.		
5A	ISCED 5A-programmen är till stor del teoretiskt inriktade och är avsedda att ge tillräckliga kvalifikationer för att få tillträde till avancerade forskningsprogram och yrken med höga kunskapskrav.	1. Minst ha en ackumulerad teoretisk varaktighet (på högskolenivå) på tre år. 2. Det krävs normalt att fakultetet har avancerade forskningsmeriter. 3. Kan innebära att ett forskningsprojekt eller en avhandling skall avslutas. 4. Förmedla den utbildningsnivå som krävs för att tillträda ett yrke med höga kunskapskrav eller ett avancerat forskningsprogram.	Varaktigheitskategorier: Under 5 år. 5 år eller längre.	Kategorier: Första. Andra eller fler.
5B	ISCED 5B-programmen är vanligtvis mer praktiskt, tekniskt, yrkesmässigt specifika än IISCED 5A-programmen.	1. En mer praktisk inriktning och mer yrkesmässigt specifika än program på ISCED 5A-nivå och förbereder inte studenterna för direkt tillträde till avancerade forskningsprogram. 2. Pågår under minst två år. 3. Programinnehållet är normalt utformat för att förbereda de studerande för tillträde till ett särskilt yrke.	Varaktighetskategorier: Inga	Kategorier: Inga

ANDRA STADIET AV HÖGSKOLEUTBILDNING

6 (LEDER TILL AVANCERADE FORSKARKVALIFIKATIONER)

Denna nivå har reserverats för högskoleprogram som leder till tilldelning av avancerade forskarkvalifikationer. Programmen är inriktade på avancerade studier och självständig forskning

1. Kräver framläggande av en doktorsavhandling eller dissertation av publicerbar kvalitet som visar resultatet av självständig forskning och ger ett viktigt bidrag till kunskapen.
2. Grundar sig inte enbart på kursarbete.
3. Förbereder de studerande på fakultetstjänster i institutioner som erbjuder ISCED 5A-program och forskningstjänster i den statliga sektorn och i industrin.

Akademisk personal

Följande förteckning innehåller tjänstegraderna för akademisk personal som det hänvisas till i denna rapport. Under varje landrubrik anges den grad/-er som motsvarar grad A, B, C och D.

- A: Högsta graden/tjänsten där forskning bedrivs normalt.
- B: Forskare som arbetar i lägre position än toppositionen (A), men har högre position än nykvalificerade doktorer.
- C: Den första grad/tjänst som en nykvalificerad ISCED 6-akademiker normalt rekryteras till.
- D: Antingen forskarestuderande som ännu inte erhållit doktorsexamen (ISCED 6) som är anlitade som forskare, eller forskare som innehar en tjänst som normalt inte kräver doktorsexamen.

ÖSTERRIKE A Ordentliche/r Universitätsprofessor Vertragsprofessor/in Stiftungsprofessor/in Stiftungsprofessor/in Gastprofessor/in mit F&E Tätigkeit Emeritierte/r Professor/in mit F&E Tätigkeit B Universitätsdozent/in; im öffentl.-rechtl. Dienstverhältnis zum Bund; Amtstitel: Ao.Univ.Prof Vertragsdozent/in, im privatrechtl. Dienstverhältnis zum Bund; Funktionsbez.: Ao.Univ.Prof C Assistenzprofessor/in Universitätsassistent/in Assistent/in; Funktionsbezeichnung: Univ.Ass; bzw. Ass.Arzt, gem. (§ 49 I VBG 1948) Vertragsassistent/in Wissenschaftliche (Künstlerische) Mitarbeiter/in (in Ausbildung) gem. § 6 Uni-AbgG Oberarzt, Oberärztin Assistenzarzt/Assistenzärztin Arzt/Ärztin in Facharztausbildung Arzt/Ärztin für Allgemeinmedizin Facharzt/Fachärztin Zahnarzt/Zahnärztin Ärztliche/r Mitarbeiter/in mit Dienstverhältnis zum Land	Ärztliche/r Mitarbeiter/in mit Dienstverhältnis zum Krankenanstaltenbetreiber (KAGes, KAV, TILAK) D Bundeslehrer/in und Vertragslehrer/in Beamte/in/er und Vertragsbedienstete/r des wissenschaftlichen Dienstes Studienassistent/in Wissenschaftliche/künstlerische Hilfskräfte Demonstrator/in Sonstiges wissenschaftliches Personal <i>(Data relate to the Universities only)</i> BELGIEN – NEDERLÄNDSKTALANDE A ZAP1 - Gewoon/buitengewoon hoogleraar ZAP2 - Hoogleraar B ZAP3 - Hoofddocent ZAP4 – Docent ZAP5 C AAP2 - Doctor-assistant Unpaid researchers (post-doctoral) WP3 - Post-doctoral of unlimited duration WP4 - Post-doctoral of limited duration
---	---

D Unpaid researchers (pre-doctoral) WP1 - Pre-doctoral of unlimited duration WP2 - Pre-doctoral of limited duration BELGIEN – FRANSKTALANDE A Professeur extraordinaire Professeur ordinaire B Professeur C Chargé(e) de cours BULGARIEN A Professor B Associate Professor D Assistant Lecturer Research associate CYPERN A Professor B Associate Professor C Assistant Professor Lecturer Teaching Support Staff D Research associates and other staff REPUBLIKEN TJECKIEN A Professor B Associate Professor C Senior Assistant D Assistant Lecturer DANMARK A Professor B Associate Professor C	Assistant Professor D Senior/forskningsstip Temporary scientific staff Other scientific staff ESTLAND A Professor B Associate Professor C Assistant Professor D Assistant Teacher Other <i>(The data on academic staff cover universities and research centres within universities)</i> FINLAND A Professor B Lecturer Senior assistant C Assistant Full-time teacher D Researcher FRANKRIKE A Directeur de recherche Professeur d'université B Chargé(e) de recherche Maître de conférence D boursiers de thèse et Ingénieurs de recherche PhD students working in the labs TYSKLAND A C4 an allen Hochschularten W3 an allen Hochschularten B C3 an allen Hochschularten C2 auf Dauer an allen Hochschularten C2 auf Zeit an allen Hochschularten Hochschuldozenten, R1, C2, C3,
---	---

A9-A15, BAT I-IIa, III, AT Universitätsdozenten, H1-H3, BAT Ia, Ib, AT Oberassistenten, C2, H1, H2, A14, BAT Ia-IIa Obergeringeneure, C2, H1, H2, A14, BAT Ib W2 C Hochschulassistenten, C1, H2, BAT Ia-IIa Wissenschaftliche und künstlerische Assistenten, C1, H1, A13-A14, BAT Ib, IIa Akademische (Ober)Räte -auf Zeit-, A13, A14 Akademische Räte, Oberräte und Direktoren, A13-A16, C1-C3, R1, R2, H1-H3, BAT I-IIa, AT W1 (Juniorprofessuren) D Wissenschaftliche und künstlerische. Mitarbeiter im Angestelltenverhältnis. BAT I-IVb, Va, AT, Verg. entspr. A13 Ärzte im Praktikum, Tarif für AIP Wissenschaftliche Mitarbeiter im unbefristeten Arbeitsverhältnis 7), WM 2-6, BAT I-IIa Studienräte, -direktoren im Hochschuldienst, A13-A16, BAT I-IIb Fachlehrer, Technische Lehrer, A9- A13, AT Lektoren, A13-A14, BAT I-II, AT Sonstige Lehrkräfte für besondere Aufgaben, A9-A13, BAT I-Vc, Kr. VIII-XIII, AT Lektoren, WM 3, BAT IIa Lehrer im Hochschuldienst, WM 4-6, BAT IIa, IIb GREKLAND A Professor B Associate Professor C Assistant Professor D Assistant staff Lecturer Post-graduate scholars Temporary teaching staff	UNGERN A Professors B Assistant Professors C Lecturers D Researchers IRLAND ITALIEN A Full professor B Associate professor C Academic researcher LETTLAND A Full Professor B Associate Professor C Assistant Professor Assistant Lecturer Researcher LITAUEN A Professor B Associate Professor C Assistant Professor D Other teaching and research staff LUXEMBURG MALTA A Professor B Associate Professor C Senior Lecturer D No title given
--	--

NEDERLÄNDERNA A Professor B Associate Professor C Assistant Professor D Other academic staff Post-graduate (2-year post) Post-graduate (4-year post) Student assistant (Data relate to the Universities only) POLEN A Full Professor B Doctor hab. Professor of high school C Doctor PORTUGAL A Reitor, Vice Reitor Professor Catedrático B Professor Associado Professor Coordenator Professor Auxiliar C Professor Auxiliar Professor Adjunto D Assistente Assistente Politecnico Leitor Assistente estagiario RUMÄNIEN A Professors B Lectures, Assistant professors, Assistants D Teaching assistants SLOVAKIEN A Full Professor B Docenti (Associate professor)	C Lecturers D Assistant lecturers SLOVENIEN A Full Professor B Associate Professor C Assistant Professor D Assistant lecturer SPANIEN A Head of Department B Permanent and part-time professor Emeritus professor and visiting professor C Assistant Professor Senior Lecturer D PhD students SVERIGE A Professor B Senior lecturer Other research and teaching staff C Post-doctoral fellow D Postgraduate student Junior lecturer Guest lecturer Part-time teacher Technical and Administrative staff FÖRENADE KUNGARIKET A Professor B Senior lecturer Senior researcher C Lecturer D Researcher
--	---

Studerande i ISCED 5-6 och 6 per brett utbildningsområde och per kön - absoluta tal: ingenjörsvetenskap, produktion och konstruktion

	<i>isced97</i>	<i>isced5_6</i>	<i>isced5_6</i>	<i>isced5_6</i>	<i>isced6</i>	<i>isced6</i>	<i>isced6</i>
	<i>sex</i>	<i>total</i>	<i>males</i>	<i>females</i>	<i>total</i>	<i>males</i>	<i>females</i>
eu25		431254	329439	101815	12236	9402	2835
eu15		366933	282873	84060	10492	8088	2405
nms10		64321	46566	17755	1744	1314	430
eurozone12		302009	232517	69492	6802	5257	1545
be		7630	6046	1584	89	71	18
be_fr		2654	2111	543	69	54	15
be_vl		4978	3936	1042	20	17	3
cz		8018	6079	1939	468	369	99
dk		4695	3235	1460	376	271	105
de		53725	44516	9209	2107	1858	249
ee		854	571	283	16	10	6
gr		4864	3014	1850	119	94	25
es		50368	37395	12973	603	435	168
fr		:	:	:	:	:	:
ie		7061	5825	1236	108	77	31
it		49744	35489	14255	1177	810	367
cy		119	95	24	0	0	0
lv		1845	1324	521	13	8	5
lt		6489	4328	2161	62	41	21
lu		:	:	:	:	:	:
hu		5301	4045	1256	36	24	12
mt		:	:	:	:	:	:
nl		8693	7315	1378	483	370	113
at		6281	5203	1078	397	323	74
pl		34144	24729	9415	908	689	219
pt		10008	6618	3390	579	373	206
si		2219	1748	471	86	64	22
sk		5220	3570	1650	155	109	46
fi		:	:	:	:	:	:
se		11945	8525	3420	1096	812	284
uk		48284	38596	9688	2218	1748	471
bg		7418	4656	2762	74	45	29
hr		2269	1670	599	88	67	21
ro		26015	17581	8434	690	492	198
tr		49910	38342	11568	418	272	146
is		145	102	43	0	0	0
li		4	2	2	0	0	0
no		2559	1978	581	6	3	3
ch		7214	6391	823	319	254	65
al		:	:	:	:	:	:
mk		793	517	276	17	12	5
us		189402	152986	36416	6154	5017	1137
jp		195241	170178	25063	3355	3017	338

Source: Eurostat, Graduates in ISCED 3 to 6 by field of education and sex - absolute figures: engineering, production and construction

Sysselsättningsgrad per kön, åldersgrupper och högsta uppnådda utbildningsnivå (%) - totalt

sex t Total
tim 2004q02
age y25_64 Between 25 and 64 years

	isc97	total Total (ISCED 1997)	isc97_2 Pre- primary, primary and lower secondary education - levels 0-2 (ISCED 1997)	isc97_3_4 Upper secondary and post-secondary non-tertiary education - levels 3-4 (ISCED 1997)	isc97_5_6 Tertiary education - levels 5-6 (ISCED 1997)
geo					
eu25 European Union (25 countries)		69,1	54,2	72,4	83,8
be Belgium		67,8	49,4	73,1	84,1
cz Czech Republic		72,6	42,7	74,7	86,4
dk Denmark		78,9	62,0	79,7	86,5
de Germany (including ex-GDR from 1991)		69,0	48,6	69,5	82,7
ee Estonia		72,9	50,4	72,9	80,8
gr Greece		66,7	56,8	69,0	82,4
es Spain		66,7	57,2	73,0	81,8
fr France		71,3	58,6	75,4	82,6
ie Ireland		71,8	57,2	75,7	86,1
it Italy		63,3	51,6	73,5	82,4
cy Cyprus		76,9	64,1	79,5	88,8
lv Latvia		71,6	52,1	72,5	85,0
lt Lithuania		73,2	49,3	73,4	85,9
lu Luxembourg (Grand-Duché)		70,4	58,5	69,1	84,1
hu Hungary		64,5	36,5	71,1	82,9
mt Malta		55,7	47,7	76,4	88,6
nl Netherlands		74,5	59,0	77,7	85,6
at Austria		71,2	51,8	74,3	81,9
pl Poland		60,4	36,9	61,3	82,2
pt Portugal		75,1	72,0	80,2	88,4
si Slovenia		73,5	56,1	75,1	87,1
sk Slovakia		66,1	26,6	70,2	83,6
fi Finland		73,8	57,0	74,2	84,5
se Sweden		79,9	67,1	80,9	86,7
uk United Kingdom		75,4	54,3	79,7	87,7
bg Bulgaria		63,3	41,2	68,8	80,0
ro Romania		67,5	52,5	71,6	85,9

Sysselsättningsgrad per kön, åldersgrupper och högsta uppnådda utbildningsnivå (%) - kvinnor

sex *f Females*
time 2004q02
age *y25_64 Between 25 and 64 years*

isco97	total Total (ISCED 1997)	isc02_2 Pre- primary, primary and lower secondary education - levels 0-2 (ISCED 1997)	isc03_4 Upper secondary and post-secondary non-tertiary education - levels 3-4 (ISCED 1997)	isc05_6 Tertiary education - levels 5-6 (ISCED 1997)
geo				
<i>eu25</i> European Union (25 countries)	60,4	41,4	65,4	80,3
<i>be</i> Belgium	59,0	37,1	63,9	79,8
<i>cz</i> Czech Republic	63,1	39,0	65,8	79,1
<i>dk</i> Denmark	74,5	54,7	74,3	85,2
<i>de</i> Germany (including ex-GDR from 1991)	62,2	41,5	64,3	78,4
<i>ee</i> Estonia	70,4	46,6	68,6	78,7
<i>gr</i> Greece	50,6	36,9	53,3	75,3
<i>es</i> Spain	52,1	37,5	60,8	76,3
<i>fr</i> France	64,8	51,2	68,8	78,7
<i>ie</i> Ireland	60,1	37,7	64,1	81,1
<i>it</i> Italy	49,4	32,6	63,6	77,3
<i>cy</i> Cyprus	65,6	49,3	68,0	84,9
<i>lv</i> Latvia	66,8	44,2	66,1	82,1
<i>lt</i> Lithuania	69,3	39,8	68,1	84,8
<i>lu</i> Luxembourg (Grand-Duché)	58,2	47,1	56,3	76,4
<i>hu</i> Hungary	57,3	32,3	63,6	78,9
<i>mt</i> Malta	28,9	18,9	59,1	81,6
<i>nl</i> Netherlands	65,7	46,0	70,9	82,2
<i>at</i> Austria	63,0	44,4	67,1	77,7
<i>pl</i> Poland	54,2	30,6	54,0	79,8
<i>pt</i> Portugal	68,3	62,8	77,2	88,2
<i>si</i> Slovenia	69,1	50,4	70,6	86,1
<i>sk</i> Slovakia	58,4	24,3	62,8	79,4
<i>fi</i> Finland	71,5	53,1	70,5	82,5
<i>se</i> Sweden	77,8	59,5	78,0	86,8
<i>uk</i> United Kingdom	68,3	49,6	74,3	85,9
<i>bg</i> Bulgaria	59,4	35,2	64,0	77,3
<i>ro</i> Romania	61,3	46,3	66,5	84,4

Sysselsättningsgrad per kön, åldersgrupper och högsta uppnådda utbildningsnivå (%) - män

sex m Males
time 2004q02
age y25_64 Between 25 and 64 years

	isc97	total Total (ISCED 1997)	isc97_2 Pre- primary, primary and lower secondary education - levels 0-2 (ISCED 1997)	isc97_3 Upper secondary and post-secondary non-tertiary education - levels 3-4 (ISCED 1997)	isc97_5 Tertiary education - levels 5-6 (ISCED 1997)
geo					
eu25 European Union (25 countries)		77,9	68,6	79,2	87,3
be Belgium		76,4	61,7	81,7	88,7
cz Czech Republic		82,2	51,0	83,1	92,1
dk Denmark		83,2	70,5	84,3	87,9
de Germany (including ex-GDR from 1991)		75,6	59,7	74,6	85,6
ee Estonia		75,8	53,6	77,1	84,7
gr Greece		83,0	78,3	84,8	88,6
es Spain		81,3	77,0	84,9	87,3
fr France		77,9	67,2	81,3	87,0
ie Ireland		83,4	73,7	89,0	91,3
it Italy		77,5	70,8	83,4	88,0
cy Cyprus		88,9	82,8	90,9	92,5
lv Latvia		77,1	58,5	79,4	89,6
lt Lithuania		77,6	57,6	79,0	87,3
lu Luxembourg (Grand-Duché)		82,3	71,9	82,5	89,6
hu Hungary		72,1	42,6	77,9	87,6
mt Malta		82,6	79,6	87,9	94,0
nl Netherlands		83,2	75,1	84,2	88,4
at Austria		79,5	64,5	81,2	84,7
pl Poland		66,8	44,4	68,2	85,2
pt Portugal		82,2	81,2	83,0	88,8
si Slovenia		77,7	63,8	78,8	88,5
sk Slovakia		73,9	30,7	77,0	87,9
fi Finland		76,2	60,2	77,5	87,0
se Sweden		82,0	72,9	83,6	86,5
uk United Kingdom		82,6	60,1	84,6	89,4
bg Bulgaria		67,4	47,0	73,0	84,3
ro Romania		74,0	62,2	66,5	87,2

Akademiker i ISCED 5a och 6 per utbildningsområde och kön

2004a00

† Total

<>	isc5a_d1 Tertiary programmes with academic orientation - all first degrees (ISCED 1997)								isc5a_d2 Tertiary programmes with academic orientation - second degree (ISCED 1997)								isc6_phd PhD/Doctorate (ISCED 6)							
	total Total	ef14 Teacher training and education science	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and law	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education science	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and law	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education science	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and law	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare
geo																								
eu25 European Union (25 countries)	2062496	228983	284739	741666	225409	274974	34005	216849									74935	1995	9121	12463	20211	10001	3371	16945
be Belgium	24874	331	4440	8992	2479	3764	905	3358	11951	2645	809	4344	1280	533	276	1339	1479	28	164	204	658	89	75	248
bg Bulgaria	26992	3015	2670	12905	1393	4126	443	618	14729	243	1065	7743	765	2315	306	1254	392	38	73	63	77	74	11	40
cz Czech Republic	33126	4982	3202	10036	2901	6866	1430	2557	11239	5850	521	3046	347	309	0	149	1732	74	154	280	410	468	112	185
dk Denmark	29518	3370	3909	5792	1819	3026	242	10987	8930	426	2053	4209	1505	368	124	176	788	0	96	64	100	376	89	63
de Germany (including ex-GDR from 1991)	196608	16136	30128	59963	25421	34099	3524	23317	-	-	-	-	-	-	-	-	23138	498	1974	3672	6025	2107	929	7799
ee Estonia	4072	338	630	1558	419	454	139	353	1472	264	229	551	173	89	21	101	209	6	28	13	50	16	5	87
ie Ireland	25865	1236	3984	9179	4173	2544	288	2829	10621	2163	1071	3672	995	588	178	1670	683	8	94	49	265	108	21	109
gr Greece	29474	5368	5558	10858	5709	1049	271	406	5010	868	419	954	1574	706	189	190	1295	106	145	142	711	119	39	26
es Spain	202435	28471	19521	64145	18801	30788	5592	25846	:	:	:	:	:	:	:	:	8168	259	1232	1584	2249	603	322	1622
fr France	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
it Italy	264574	12724	35180	103315	19961	45899	4760	36249	50359	14499	3202	10320	1979	2668	1383	12841	6351	40	829	1128	1931	1177	384	857
cy Cyprus	693	195	151	239	108	0	0	0	173	58	15	41	59	0	0	0	13	3	1	3	6	0	0	0
lv Latvia	13301	2286	881	7465	700	884	172	639	6972	1703	387	3264	449	678	33	180	84	6	8	19	15	13	6	17
lt Lithuania	16548	3791	1594	5362	1061	2889	351	1200	7159	978	540	2932	458	1207	90	814	301	-	49	69	70	62	11	40
lu Luxembourg (Grand-Duché)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
hu Hungary	53514	15779	6936	22083	2046	4334	1842	4929	8825	1505	36	6208	145	192	287	200	893	62	238	127	171	36	66	193
mt Malta	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
nl Netherlands	84194	13231	5721	33129	5887	6863	1865	15280	10017	3596	787	1165	523	1347	254	2209	2679	0	213	416	499	483	259	809
at Austria	20288	2092	2049	8484	2106	3172	301	1900	236	8	37	114	34	37	6	0	2443	164	353	912	444	397	97	57
pl Poland	278509	41285	22855	132448	19164	29275	5323	9473	196356	17554	6784	66344	4938	3961	1290	579	5460	-	1183	655	867	908	524	1209
pt Portugal	52550	13652	5435	15282	5525	6515	992	9932	:	:	:	:	:	:	:	:	872 ¹⁾	46 ¹⁾	106 ¹⁾	149 ¹⁾	271 ¹⁾	197 ¹⁾	36 ¹⁾	67 ¹⁾
ro Romania	97629	1552	13057	47748	4679	15703	2195	5483	34199	-	2071	12203	2480	6266	513	10666	2680	-	497	822	151	690	1	519
si Slovenia	5905	1064	692	2559	316	671	177	335	940	37	98	572	57	97	9	47	355	8	40	77	93	86	8	39
sk Slovakia	25881	4653	1293	8114	2193	3978	886	2841	5802	749	381	1997	922	1044	59	375	854	69	92	150	177	155	42	132
fi Finland	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
se Sweden	42997	8382	2625	11275	3547	9912	305	11533	2672	626	19	370	21	53	8	1566	2748	58	257	300	627	580	62	858
uk United Kingdom	292092	9545	63038	92306	53143	26271	3073	36622	166826	38238	14719	66369	16276	12684	1080	14947	15257	606	1969	2609	4843	2218	318	2594

Source: Eurostat, education statistics

1) National Portuguese Statistics

2004a00

m Males

geo	iscd5a_d1 Tertiary programmes with academic orientation - all first degrees (ISCED 1997)								iscd5a_d2 Tertiary programmes with academic orientation - second degree (ISCED 1997)								iscd6_phd PhD/Doctorate (ISCED 6)							
	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare
eu25 European Union (25 countries)	858339	51306	82007	291908	130277	204429	16177	52953	:	:	:	:	:	:	:	:	42903	823	4495	6850	12440	7806	1691	8191
be Belgium	11910	48	1618	3862	1490	2936	431	1275	5502	785	270	2107	816	360	171	609	978	15	104	115	468	71	47	151
bg Bulgaria	11488	785	967	5184	616	2620	244	146	6041	86	351	2721	324	1378	183	528	193	18	24	36	34	45	4	20
cz Czech Republic	15226	1245	1119	3881	1698	5199	624	682	3858	1266	202	1235	231	246	0	24	1116	20	90	140	267	369	74	118
dk Denmark	10647	878	1259	2863	1197	2290	85	1782	3960	114	666	1962	855	213	65	44	505	0	48	39	74	271	39	34
de Germany (including ex-GDR from 1991)	98498	4538	9271	31356	16069	26242	1653	7855	-	-	-	-	-	-	-	-	14108	245	1011	2388	4247	1858	383	3901
ee Estonia	1237	13	112	499	177	293	51	49	451	37	50	185	93	64	9	3	79	0	11	5	28	10	4	17
ie Ireland	10672	194	1325	3515	2401	1965	157	524	4012	458	399	1674	639	385	100	261	371	4	49	23	145	77	11	49
gr Greece	10738	1243	1090	4245	3233	574	126	145	2392	272	157	426	938	391	92	80	801	51	71	68	481	94	22	9
es Spain	80980	5934	6573	24760	10521	21282	2989	5373	:	:	:	:	:	:	:	:	4290	110	631	813	1149	435	180	782
fr France	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
it Italy	111217	1001	7408	43907	9160	33063	2643	10643	20619	3065	1404	4705	1011	1616	825	5918	3120	11	344	560	888	810	175	330
cy Cyprus	138	34	12	52	40	0	0	0	65	17	4	20	24	0	0	0	5	0	1	3	1	0	0	0
lv Latvia	3810	248	136	2104	449	596	99	92	2258	168	75	1103	238	483	9	34	35	0	4	8	7	8	0	8
lt Lithuania	5933	708	363	1807	605	1908	156	231	2690	155	118	1123	215	770	39	227	128	-	11	28	27	41	5	16
lu Luxembourg (Grand-Duché)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
hu Hungary	18564	3557	2001	7008	1296	3274	940	1004	3072	146	3	2325	90	151	203	28	510	21	119	69	115	24	46	116
mt Malta	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
nl Netherlands	36724	2694	2219	16224	4605	5979	984	3013	4140	804	396	601	328	966	84	892	1623	0	122	246	311	370	158	416
at Austria	9965	493	764	3834	1348	2567	122	747	152	3	18	66	26	35	4	0	1454	68	167	530	288	323	43	21
pl Poland	103723	10380	5935	41763	11622	21233	2203	2337	60011	3773	1141	18746	2671	2807	522	104	2897	-	533	339	408	689	269	586
pt Portugal	16637	2034	1547	5378	2528	4168	377	1976	:	:	:	:	:	:	:	:	455 ¹⁾	10 ¹⁾	52 ¹⁾	80 ¹⁾	132 ¹⁾	128 ¹⁾	17 ¹⁾	36 ¹⁾
ro Romania	41753	849	4168	17292	1502	10796	1341	1964	15022	0	665	5170	1296	3889	254	3748	1359	-	160	397	82	492	1	227
si Slovenia	2135	194	182	864	169	481	73	115	429	8	30	243	36	80	7	15	211	4	17	47	55	64	4	18
sk Slovakia	11415	1187	547	3161	1362	2739	517	672	2751	227	183	866	476	703	24	72	470	22	49	74	95	109	27	68
fi Finland	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
se Sweden	16177	1757	883	4558	1711	7012	130	1726	456	43	5	150	17	37	8	191	1516	12	113	170	379	435	34	370
uk United Kingdom	128567	1751	22276	37852	32710	21420	1057	8389	74318	11175	5630	31548	10310	9472	532	4259	8682	240	998	1285	3007	1748	169	1180

Source: Eurostat, education statistics

1) National Portuguese Statistics

2004a00

f Females

geo	iscsed5a_d1 Tertiary programmes with academic orientation - all first degrees (ISCED 1997)								iscsed5a_d2 Tertiary programmes with academic orientation - second degree (ISCED 1997)								iscsed6_phd PhD/Doctorate (ISCED 6)							
	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare	total Total	ef14 Teacher training and education	ef2 Humanities and arts	ef3 Social sciences, business and	ef4 Science, mathematics and computing	ef5 Engineering, manufacturing and construction	ef6 Agriculture and veterinary	ef7 Health and Welfare
eu25 European Union (25 countries)	1204157	177678	202733	449759	95131	70545	17828	163896	:	:	:	:	:	:	:	:	32032	1172	4625	5513	7771	2196	1681	8754
be Belgium	12964	283	2822	5130	989	828	474	2083	6449	1860	539	2237	464	173	105	730	501	13	60	89	190	18	28	97
bg Bulgaria	15504	2230	1703	7721	777	1506	199	472	8688	157	714	5022	441	937	123	726	199	20	49	27	43	29	7	20
cz Czech Republic	17900	3737	2083	6155	1203	1667	806	1875	7281	4584	319	1811	116	63	0	125	616	54	64	120	143	99	38	67
dk Denmark	18871	2492	2650	2829	622	736	157	9205	4970	312	1387	2247	650	155	59	132	283	0	48	25	26	105	50	29
de Germany (including ex-GDR from 1991)	98110	11598	20857	28607	9352	7857	1871	15462	-	-	-	-	-	-	-	-	9030	253	963	1284	1778	249	546	3898
ee Estonia	2835	325	518	1059	242	161	88	304	1021	227	179	366	80	25	12	98	130	6	17	8	22	6	1	70
ie Ireland	15193	1042	2659	5664	1772	579	131	2305	6509	1705	672	1998	356	203	78	1409	312	4	45	26	120	31	10	60
gr Greece	18736	4125	4468	6613	2476	475	145	261	2618	596	262	528	636	315	97	110	494	55	74	74	230	25	17	17
es Spain	121455	22537	12948	39385	8280	9506	2603	20473	:	:	:	:	:	:	:	:	3878	149	601	781	1100	168	142	840
fr France	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
it Italy	153357	11723	27772	59408	10801	12836	2117	25606	29740	11434	1798	5615	968	1052	558	6923	3231	29	485	568	1043	367	209	527
cy Cyprus	555	161	139	187	68	0	0	0	108	41	11	21	35	0	0	0	8	3	0	0	5	0	0	0
lv Latvia	9491	2038	745	5361	251	288	73	547	4714	1535	312	2161	211	195	24	146	49	6	4	11	8	5	6	9
lt Lithuania	10615	3083	1231	3555	456	981	195	969	4469	823	422	1809	243	437	51	587	173	-	38	41	43	21	6	24
lu Luxembourg (Grand-Duché)	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
hu Hungary	33950	12222	4935	15075	750	1060	902	3925	5753	1359	33	3883	55	41	84	172	383	41	119	58	56	12	20	77
mt Malta	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
nl Netherlands	47470	10537	3502	16905	1282	884	881	12267	5877	2792	391	564	195	381	170	1317	1056	0	91	170	188	113	101	393
at Austria	10323	1599	1285	4650	758	605	179	1153	84	5	19	48	8	2	2	0	989	96	186	382	156	74	54	36
pl Poland	174786	30905	16920	90685	7542	8042	3120	7136	136345	13781	5623	47598	2267	1154	768	475	2563	-	650	316	459	219	255	623
pt Portugal	35913	11618	3888	9904	2997	2347	615	7956	:	:	:	:	:	:	:	:	417 ⁽¹⁾	36 ⁽¹⁾	54 ⁽¹⁾	69 ⁽¹⁾	139 ⁽¹⁾	69 ⁽¹⁾	19 ⁽¹⁾	31 ⁽¹⁾
ro Romania	55876	703	8889	30456	3177	4907	854	3519	19177	-	1406	7033	1184	2377	259	6918	1321	-	337	425	69	198	-	292
si Slovenia	3770	870	510	1695	147	190	104	220	511	29	68	329	21	17	2	32	144	4	23	30	38	22	4	21
sk Slovakia	14466	3466	746	4953	831	1239	369	2169	3051	522	198	1131	446	341	35	303	384	47	43	76	82	46	15	64
fi Finland	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
se Sweden	26520	6625	1742	6717	1836	2900	175	9807	2216	583	14	220	4	16	0	1375	1232	46	144	130	248	145	28	488
uk United Kingdom	163525	7795	40763	54455	20432	4851	2016	28233	92508	27062	9088	34821	5966	3212	549	10687	6575	366	970	1324	1836	471	150	1414

Source: Eurostat, education statistics

1) National Portuguese Statistics

Antal akademisk personal per grad och per kön (2004)

	Grade A		Grade B		Grade C		Grade D	
	Women	Men	Women	Men	Women	Men	Women	Men
Austria	188	1791	470	2427	2167	3917	2034	3339
Belgium	200	2016	544	2072	2031	4104	2712	3106
Cyprus	5	44	14	67	98	163	55	109
Czech Republic	215	1877	844	2972	4105	6110	1049	1099
Denmark	125	1017	886	2738	557	926	1632	2189
Estonia	94	454	372	630	966	740	653	328
Finland	528	1963	1440	1648	772	687	3228	4308
France	3732	19390	20560	32546	:	:	4591	7103
Germany	1163	11453	4672	24271	4344	12457	37866	68563
Greece	216	1699	431	1468	753	1608	1481	2280
Hungary	447	2448	1657	3701	4133	4843	667	1148
Italy	2960	15111	5682	12420	9296	11933	:	:
Latvia	120	333	205	349	2293	1235	:	:
Lithuania	80	580	810	1356	933	951	2745	1839
Malta	1	43	193	415	23	139	2	6
Netherlands	219	2108	312	1884	1203	3261	5303	8153
Poland	4531	16734	19019	25886	12443	11995	1428	496
Portugal	303	1148	917	1750	2751	3581	2349	2312
Slovakia	216	1382	840	1826	3409	3614	696	586
Slovenia	130	876	203	583	642	993	299	325
Spain	1965	9208	25293	44800	1596	1464	39177	38262
Sweden	676	3524	4388	6984	422	632	10617	10632
United Kingdom	2306	12172	8170	18027	25434	29728	15418	18018
Bulgaria	362	1646	2477	4624	:	:	7078	6434
Iceland	30	169	55	129	122	108	:	:
Israel	165	1398	245	891	413	818	316	391
Norway	414	2222	1215	3099	658	789	3812	4007
Romania	3076	7508	8216	8507	:	:	1958	1592
Switzerland	771	3894	485	1598	6554	12861	981	1392
Turkey	2102	6128	3737	9880	1615	2371	12449	17498

Sources : She Figures
2006

Länkar

European Commission: gender mainstreaming and international gender equality

http://ec.europa.eu/employment_social/gender_equality/gender_mainstreaming/global/global_de.html (German)

http://ec.europa.eu/employment_social/gender_equality/gender_mainstreaming/global/global_en.html (English)

European Commission: Education and training 2010

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/et_2010_de.html (German)

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/et_2010_en.html (English)

Division of Advancement of Women: Fourth World Conference on Women: Beijing Declaration and Platform for Action

<http://www.un.org/esa/gopher-data/conf/fwcw/off/a--20.en> (English)
